

CEGLÉDI TANKERÜLETI KÖZPONT

Iktatószám: 166/IV/2022

Csemői Ladányi Mihály Általános Iskola

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

2022.

Készítette:

Arató István
Arató István
intézményvezető

Csemő, 2022. augusztus 30.

Jóváhagyta:

Fodor Gábor
tankerületi igazgató

Cegléd, 2022.

TARTALOMJEGYZÉK

1	FIGYELEMBE VETT JOGSZABÁLYOK	5
2	HELYZETELEMZÉS	5
3	AZ INTÉZMÉNYBEN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI	5
3.1	Pedagógiai alapelveink, értékeink	5
3.1.1	Az erkölcsi nevelés	6
3.1.2	Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	7
3.1.3	Állampolgárságra, demokráciára nevelés	8
3.1.4	Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	8
3.1.5	A családi életre nevelés	8
3.1.6	A testi és lelki egészségre nevelés	9
3.1.7	Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	9
3.1.8	Fenntarthatóság, környezettudatosság	9
3.1.9	Pályaorientáció	10
3.1.10	Gazdasági és pénzügyi nevelés	10
3.1.11	Médiatudatosságra nevelés	10
3.1.12	A tanulás tanítása	11
3.2	Pedagógiai céljaink	11
3.2.1	Pedagógiai feladataink, eszközeink, eljárásaink	12
3.3	A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladataink	13
3.4	A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai elveink	13
3.4.1	A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	14
3.5	A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladataink	14
3.5.1	A fogyasztóvédelemmel összefüggő iskolai feladatok	14
3.5.2	Célok és feladatok	15
3.5.3	Fejlesztési követelmények	16
3.6	A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladataink	16
3.7	A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi rendszer és szervezeti formák	18
4	A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI	19
4.1	Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	20
4.1.1	Az osztályfőnöki munka feladatkörei	21
4.1.2	Az osztályfőnöki nevelés témakörei	21
5	A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE	22
5.1	A sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelése és oktatása	22

5.2 Sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók nevelése, oktatása	23
5.3 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek	24
5.4 A tanulók részvételi jogának gyakorlása az intézményi döntési folyamatban	25
5.5 A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái	27
5.5.1 Kapcsolat a szülői házzal	27
5.5.2 Kapcsolat az óvodával	28
5.5.3 Kapcsolat a középfokú oktatási intézményekkel	28
5.5.4 Gyermekek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok, együttműködés a gyermekjóléti szolgálattal	28
5.6 A tanulmányok alatti vizsgák szabályai	29
5.7 A tanuló felvétele, átvétele másik iskolából	30
5.8 Elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos tervek	31
6 AZ ISKOLA HELYI TANTERVE.....	32
6.1 A választott kerettanterv.....	32
6.1.1 Alsó tagozaton 2020-2021-es tanévtől kivezetésre kerül.....	32
6.1.2 Felső tagozaton a 2020-2021-es tanévtől kivezetésre kerülnek.....	33
6.2 A választott kerettanterv által meghatározott óraszám, kötelező tanórai foglalkozások 2020-2021-es tanévtől felmenő rendszerben.....	36
A választott kerettanterv által meghatározott óraszám, kötelező tanórai foglalkozások 2020-2021-es tanévtől az alábbi táblázatok kivezetésre kerülnek.....	37
6.3 A kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyagát, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, órászáma a 2020-2021-es tanévtől kivezetésre kerül	38
6.4 Tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei, figyelembe véve a tankönyv térítésmentes igénybevétele biztosításának kötelezettségét.....	38
6.5 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai	39
6.6 A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja	41
6.7 A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai.....	42
6.8 A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei	42
6.8.1 A tanuló írásbeli beszámoltatásának formái.....	43
6.8.2 Az írásbeli beszámoltatás korlátai, a tanulók tudásának értékelésben betöltött szerepe, súlya	43
6.9 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei.....	44
6.10 A tanulók fizikai állapotának és edzettségének méréséhez szükséges módszerek.....	44
6.11 Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei	47

6.12	A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	48
6.13	A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek.....	49
6.13.1	A magatartás és a szorgalom helyi minősítési rendszere	49
6.13.2	A minősítés formái	49
6.13.3	A minősítés eljárásrendje.....	49
6.13.4	A magatartás értékelésének és minősítésének követelményei	49
6.13.5	A szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei.....	51
6.13.6	Az iskolai jutalmazás formái.....	52
7	TANTÁRGYAK KÖVETELMÉNYEI	52
8	JÓVÁHAGYÁSI, EGYETÉRTÉSI ÉS VÉLEMÉNYEZÉSI ZÁRADÉKOK	53
9	MELLÉKLET: KOMPLEX ALAPPROGRAM	54
9.1	ALAPELVEK, CÉLOK, FELADATOK	54
9.1.1	Célok:	54
9.1.2	Alapelvek:	55
9.1.3	Komplex Alapprogram	55
9.2	FELADATOK, ELJÁRÁSOK, ESZKÖZÖK, MÓDSZEREK	56
9.2.1	Fejlesztési feladatok:	56
9.2.2	Kiemelt feladatok:.....	56
9.2.3	Komplex Alapprogramban megjelenő eszközök:.....	57
9.2.4	További tanulást segítő eszközök:	58
9.2.5	Tanulásszervezés, alkalmazott módszerek	58
9.3	A Komplex Alapprogram sajátosságai:.....	60
9.3.1	A Komplex Alapprogram alprogramjai:.....	60
9.3.2	Komplex óra	65
9.3.3	Ráhangolódás	65
9.3.4	„Te órád”	66
9.4	A pedagógusok helyi intézményi feladatainak áttekintése, illesztése a Komplex Alapprogramhoz.....	68
9.4.1	A szülők és a tanulók tájékoztatása	68
9.4.2	Az iskolában folyó munka időkerete	68
9.4.3	Jelölések az E-Kréta rendszerben.....	69

„A tanár alapjában véve arra is tanítani akar, ami kívül esik tantárgyának keretein. Erköles, elvhűség, világnézet - mindegy, minek nevezzük.”

(Akutagava Rjúnoszuke)

1 Figyelembe vett jogszabályok

Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)

2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról

110/2012. (VI. 4.) Korm. Rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról

51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről

32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról

5/2020 (I.31.) Korm. rendelet A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. Rendelet módosításáról

2 Helyzetelemzés

A település 1952-ben jött létre, sok betelepülő családból, és alakul ma is. A településen a munkavállalás lehetősége csekély. A családokban nagyfokú a munkanélküliség, az iskolázatlanság.

Az iskolában tanuló gyerekek szüleinek 1-3 %-a rendelkezik felsőfokú végzettséggel.

A hátrányos helyzetű tanulók meghaladják a létszám 40 %-át, melynek 2/3 része halmozottan hátrányos helyzetű.

A gyerekek 60 %-a külterületről jár iskolába (a busszal közlekedők aránya: 50 %).

A BTM és SNI tanulók aránya 14 %, emelkedő tendenciát mutat.

A településen adottak a személyi és a tárgyi feltételek a gyermekek oktatásához-neveléséhez.

Az épület befogadóképessége: 400 tanuló.

3 Az intézményben folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

3.1 Pedagógiai alapelveink, értékeink

A fejlesztési területek és a nevelési célok áthatják a pedagógiai folyamat egészét, s így közös értékeket jelenítenek meg. A célok elérése érdekében a pedagógiai folyamatban egyaránt jelen kell lennie az ismeretszerzés, a gyakoroltatás-cselekedtetés mellett a példák érzelmi hatásának is.

E területek – összhangban a kulcskompetenciák alapját adó képességekkel, készségekkel, az oktatás és nevelés során megszerzett ismeretekkel, és a tudásszerzést segítő attitűdökkel – egyesítik a hagyományos értékeket és a XXI. század elején megjelent új társadalmi igényeket. Nevelő- oktató munkánk során a személyiségfejlesztés érdekében az alábbi alapelveket tartjuk szem előtt:

- iskolánk olyan iskola legyen, ahol a diák, a szülő, a tanár és az iskola minden dolgozója jól érzi magát;
- ahol a tanulókat felkészítjük az önálló ismeretszerzésre és önművelésre. Ennek feltétele a *szilárd alapkészségek* kialakítása;
- minden tanulónak esélyt adunk szociokulturális hátrányainak leküzdésére, ennek érdekében hatékony felzárkóztató tevékenységet végzünk;
- a kiemelkedő képességű tanulók megkapják a lehetőséget tehetségük kibontakoztatására;
- fontos a hagyományteremtés és a hagyományok ápolása.

3.1.1 Az erkölcsi nevelés

A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására. Hangsúlyt kell helyezni a közelmúlt viharos történelmi eseményeinek etikai alapú megítélésére, a XX. századi totális diktatúrák lélektelen, emberellenes voltának sokoldalú bemutatására, különös tekintettel a társadalomtudományi és művészeti tantárgyak oktatása terén. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelemtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig – hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

Pedagógiai tevékenységünk célja mindazoknak az emberi és erkölcsi értékeknek a kialakítása, megtartása tanítványainkban, melyek segítségével - szociális helyzetükre, világnézetükre, családi háttérükre való tekintet nélkül - képesek művelt, kulturált emberként helytállni a felnőtt életükben, és egyben segítik egyéni boldogulásukat egyben szűkebb közösségük javát szolgálják.

Hogyan?

- Fejlett kommunikációs képesség és viselkedéskultúra kialakítása, melyek fontosak az egyén boldogulásához, társadalmi beilleszkedéséhez.
- A korszerű, életkoruknak megfelelő mennyiségű és mélységű szaktárgyi ismeretanyag elsajátíttatása a tanulókkal.
- A kulcskompetenciák (anyanyelvi kommunikáció, idegen nyelvi kommunikáció, matematikai kompetencia, természettudományos kompetencia, digitális kompetencia, a hatékony önálló tanulás, szociális és állampolgári kompetencia, kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia, esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség) fejlesztése.

- Személyre szabott vagy csoportszinthez igazított tanórai és tanórán kívüli foglalkozás az egyes tanulók, tanulócsoportok képességei, érdeklődése alapján.
- A tanulóinknak teret adunk a csoportos munkára, ezáltal a következők fejlesztésére: önálló döntés a munka menetéről, saját vélemény képviselése, az egyénre osztott feladat elvégzése, felelősségvállalás a saját tanulásért, az eredményért.
- Reális önismeret és életszemlélet, vitakészség kialakítása és a toleranciára nevelés.
- Gyermkeink olyan tudásanyaggal rendelkezzenek, úgy fejlesszük képességeiket, hogy eljussanak a kiválasztott továbbtanulási irányba, pályára, illetve a 8. osztály elvégzése után felvételt nyerjenek a kiválasztott középiskolába.
- Felkészítés a magasabb iskolafokon történő helytállásra.
- Olyan programok és tevékenységi formák biztosítása, melyek megfelelnek tanulóink képességeinek, érdeklődésének távolabbi céljaik elérésében.
- Olyan általános alapműveltséggel rendelkező személyiségek kialakítása, melyek mozgatórugója az egyéni és közösségi siker. Megfelelő önismerettel, szorgalommal, akaraterővel, kitartással, küzdeni tudással mindenki képességeinek a legjavát adja.
- Egészséges versenyszellem kialakítása, mely azonban nem mellőzheti a segítőkészséget és az együttműködési képességet.
- A beilleszkedési vagy tanulási problémákkal küzdő, illetve szociálisan hátrányos helyzetű tanulók segítése, támogatásuk: szükség esetén a szakember által történő segítségük megszervezése.
- Olyan tudásanyaggal és gyakorlattal ellátni tanulóinkat, mely alkalmassá teszi őket arra, hogy világos döntéseket hozzanak személyes egészségükkel kapcsolatban, hogy megőrizték és fejlesszék a biztonságos és egészséges környezetüket. Maguk is váljanak egészségvédőkké.
- A tárgyi és személyi feltételek olyan szintű biztosítása, mely esélyt ad a gyermek megfelelő értelmi és érzelmi fejlődésére.
- Iskolánk kialakított sajátos arculatának megtartása, folyamatos gazdagítása.
- Jó kapcsolat kialakítása a szülőkkel, a Klebelsberg Központtal és a Ceglédi Tankerületi Központtal, az Önkormányzattal, hogy egyaránt érezzék: közösek a céljaink, érdekeink.

Meglássuk, megkeressük és továbbfejlesszük minden tanítványunkban saját értékeit. Váljanak fontossá számukra a következő értékek: tisztesség, becsületesség, másokkal való együttműködés és tolerancia.

3.1.2 Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát, ugyanakkor legyenek képesek azon alkotók helyes etikai alapú megítélésére is, akik elfogadhatatlan politikai és morális szerepvállalásuk révén – akár passzívan, akár tevőleges cselekvések során – az embertelen eszmék és gyakorlat szolgálatába álltak, idegen elnyomó hatalmak érdekeit szolgálták ki. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról. A nemzeti öntudat egészséges

voltától idegen mindenféle nacionalizmus – így a nemzetiségek, a vallási-nyelvi etnikumok történelem- és jelenformáló szerepének és államalkotó létük elismerésének az iskolai nevelés-oktatás egészében evidenciának kell lennie.

3.1.3 Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztélet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. A felelős, hazájáért cselekedni akaró és tudó állampolgárra nevelésnek szerves része a demokratikus jogállam és a nemzeti függetlenség (szuverenitás) ellen fellépő törekvések felismerése, és annak megértetése, hogy a diktatúrák elleni küzdelem minden korban elsődleges állampolgári kötelezettség, hiszen a jogtiprásból sohasem születhet jog. Ennek alapján kell a XX. századi totális diktatúrák jellemzőit is feldolgozni, feltárva e rendszerek emberiség ellen elkövetett soha el nem évülő bűntetteit is. Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások. Az iskola minden évfolyamán fontos feladat – az életkori sajátosságok és egyéb specifikációk mentén – Magyarország Alaptörvényének, különösen a Nemzeti Hitvallásban és az Alapvetésben foglaltak megismertetése.

3.1.4 Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. Ahhoz, hogy az oktatási és nevelési folyamatban résztvevő tanulók, az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatást igényelnek ahhoz, hogy tudatosuljon, a saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

3.1.5 A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését az iskolai életbe. Kitüntetett feladata az intézménynek így a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában,

ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Az iskolában foglalkozni kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

3.1.6 A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. Láttatni kell a diákokkal, hogy a fizikai erőnlét, a fittség – a test egészsége és jóléte – elválaszthatatlan a lelki egyensúlytól, a lélek egészségétől. A rendszeres testnevelés és sporttevékenység révén könnyebb elviselni a stresszt, a fizikai, lelki és szellemi terheléseket. A testi és a lelki egészség harmonikusan együtttható fejlesztése és megőrzése a tanulók élethosszig tartó, egészségtudatos, fizikailag aktív életvezetésre történő szocializálásának célját szolgálja, melyhez szorosan kapcsolódik a tehetséggondozás és a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztés is. Az egészségfejlesztés- és megőrzés ösztönző erővel kell, hogy bírjon az egészségközpontú tevékenységrendszerek tudatos kialakítására és fenntartására. A tanulókat ösztönözni kell arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz- és feszültségoldás különféle ismereteinek elsajátítására, módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megővására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Feladat, hogy a családdal együttműködve felkészítsük a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. Motiválni és segíteni kell a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében. Nélkülözhetetlen szerepet tölt be a mozgástanulás a tanulók saját testképének megismerésében és a testtudat kialakításában. Mindennek sikere nagyban függ a komplex intézményi mozgásprogram elméleti és gyakorlati minőségétől.

3.1.7 Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A Nemzeti alaptanterv ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás- és megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létehez.

3.1.8 Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. A természettudományi oktatás és nevelés terén a tanulók empirikus tapasztalataira épülő és életkori sajátosságaikhoz, igényeikhez adekvát módon kapcsolódó ismeretátadás a természettudományos és műszaki életpályákra való szocializáció sikerességének záloga. Stratégiai cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Olyan magatartás határozza meg a tanulók viszonyát az ember életteréül szolgáló környezethez, annak fenntartható megővéséhez és fejlesztéséhez, melynek tudásbázisa nem kizárólagosan a rendszerszerűség, az alapelvek és kulcsfogalmak merev struktúrájára épül, hanem elsősorban a különféle összefüggésekre alapozott és

begyakorolt természettudományos és műszaki műveltség mindennapi életben és a munka világában való hatékony alkalmazhatóságához. Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába. A természettudományos oktatás-nevelés, a műszaki életpályára való szocializáció és a környezeti nevelés terén a jelenben folyó kutatások folyamatai alapvető jellegű ismeretnek és a nem hagyományos oktatásszervezési módszerek terrénumának egyre nagyobb szerepet kell biztosítani.

3.1.9 Pályaorientáció

Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

3.1.10 Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világ gazdaság, a nemzet gazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrautaltságát. Ennek érdekében a köznevelési intézmény biztosítja a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását. A fenntarthatóság gazdasági-üzleti világban értelmezhető vonatkozásai olyan fejlődési folyamatot feltételeznek, mely az önfenntartó mechanizmusok, a megújuló erőforrások révén nem csak a természettudományi műveltségterülethez, hanem a testi-lelki egészség céljaihoz is kapcsolódnak az iskolai nevelés-oktatás területén.

3.1.11 Médiatudatosságra nevelés

Cél, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelt meg szervezésére, tudatos alakítására. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

3.1.12 A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítania, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

3.2 Pedagógiai céljaink

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elérését, és a célok megvalósítását elősegítse. Ezt szolgálják tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó rendszeres és komplex értékelés és az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre, közösségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek. Mivel iskolánk nevelő-oktató tevékenysége 1-8 osztályig terjed, ez fokozottan szükségessé teszi az egységes cél- és feladatrendszer mellett az életkorhoz, a nevelő-oktató munka négy szakaszához alkalmazkodó eszközök, eljárások kialakítását, alkalmazását.

A sikeres munkaerő piaci alkalmazkodáshoz szükséges, az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése. A kompetenciamérések eredményeinek felhasználásával, a javító tevékenységek megszervezése.

Az eltérő képességű és szociális helyzetű tanulók együttnevelését, oktatását meghatározó célok és sikerkritériumok megfogalmazása. (HH; HHH; SNI tanulókkal való foglalkozás megszervezése, valamint a tehetséges tanulók fejlesztése)

- A tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak – lehetőség szerinti – egyénre szabott fejlesztése.
- Újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetésével a tanulók motiváltságának növelése.
- Digitális tudás terjesztése. Az IKT eszközök alkalmazásának folyamatos bevezetése /Internet, e-tananyagok, projektmunkák/.
- Önálló intézményi innováció megvalósítása, folyamatossá tétele.
- Korszerű természettudományos és társadalomtudományos műveltségkép kialakítása, melyet tanulóink eszközként használnak a valóság viszony-rendszerének megértéséhez, és alkalmaznak különböző cselekvés-formákban. Környezeti nevelésünk tanulóközpontú, az ismert életkori sajátosságokra, folyamatos, kísérletezésre, közvetlen tapasztalatszerzésre épít.
- Hazáját ismerő és szerető, a nemzeti hagyományokat és az iskolai tradíciókat őrző fiatalok nevelése.
- Fontos a tehetség kibontakozásának a segítése, a differenciálással történő fejlesztés, és a hátránykompenzálás az iskolai élet minden területén. Az intézmény az esélyegyenlőség elve alapján saját keretein belül lehetőséget teremt a sajátos nevelési igényű tanulók számára is.
- A tanulóink önismeretének fejlesztése, autonóm személyiségek kialakítása. Olyan személyiségek fejlesztése, akik kellő önismerettel rendelkeznek, akik önállóan

- döntenek képességeiket, lehetőségeiket ismerve. Így egy következő életszakaszban képesek az önmegvalósításra. Felkészítjük őket az esetleges kudarcok elviselésére is.
- Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.
- Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre.
- A kulcskompetenciák kialakítása, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése, az életen át tartó tanulás lehetőségének megalapozása. Az anyanyelv helyes használata szóban és írásban, a kommunikációs képességek fejlesztése.
- Célunk, hogy tanulóink megismerjék az egészséges életmód legfontosabb szabályait, tisztában legyenek az egészséges táplálkozás, a rendszeres mozgás egészséget befolyásoló hatásával, a testi-lelki higiéne fontosságával.
- Az idegen nyelvi kommunikáció fejlesztése az adott életszakaszra kidolgozott tanterv szerint. Tartalomalapú nyelvoktatás.

3.2.1 Pedagógiai feladataink, eszközeink, eljárásaink

Az aktuális nevelési-oktatási feladataink eszközeit és eljárásrendjét minden tanév elején a munkatervben határozzuk meg.

- A kompetenciamérések tapasztalataiból kiindulva a tanulói különbségek idejében történő felismerésével, a szervezeti keretek biztosította lehetőségek függvényében, egyénre szabott haladási ütem biztosítása.
- A tanítási órákon differenciált tevékenységi formák szervezése, a rendelkezésre álló éves órakeret racionális felhasználásával csoportbontásos oktatás, korszerű taneszközök, hatékony, változatos tanítási módszerek alkalmazása, a tanulás tanítása, sikeres új pedagógiai eljárások, módszerek kipróbálása, „honosítása”, elterjesztése, a tanulói tevékenykedtetés előtérbe helyezése.
- IKT eszközök használata, digitális készségek fejlesztése, azaz a digitális tartalmak, taneszközök oktatási gyakorlatban való használata, digitális készségek fejlesztése.
- A hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók esélyegyenlőségének javítása, a gyerekek integrálását elősegítő programok intézményi alkalmazása, az elsajátítottak intézményi adaptációjának megvalósítása, a szegregációmentes együttnevelési környezet kialakítása.

Az iskolák közötti horizontális tanulás elősegítése érdekében, az iskolánk sajátosságainak megfelelő, a tervezett fejlesztésekhez illeszkedő, már kifejlesztett kipróbált és jól bevált pedagógiai módszerek, eljárások megismerése, adaptációja.

- Az intézmény saját innovációinak megvalósítása, amely a helyi igényekhez igazodva, az egyéni fejlesztéseket, a nevelés-oktatás eredményességének fokozását, az esélyegyenlőség kiteljesítésére hatékony és sikeres, az egyéni fejlődést támogató oktatási utak, programok, nevelési eljárások, tanulásszervezési módok kidolgozását, azok gyakorlati megvalósítását szolgálja.
- Átfogó intézményfejlesztés megvalósítása, a fejlesztések eredményeinek az intézmény mindennapi gyakorlatába való beillesztését, a pedagógiai szemléletváltást segítő tevékenységek megvalósítása, ezen belül az intézmény pedagógiai dokumentumainak módosítása, oly módon, hogy az iskola pedagógiai innovációjának fenntarthatóságát biztosítsa.

- Az iskola pedagógiai programjának és informatikai stratégiai tervének összehangolása az IKT alapú kompetenciafejlesztés céljaival.
- Következetes, fokozatosan nehezedő követelménytámasztás, és a tanulói teljesítmények változatos formájú, személyre szóló folyamatos ellenőrzése, értékelése.
- Szakértői vélemény alapján, a központilag biztosított órakeret felhasználásával fejlesztő, felzárkóztató foglalkozások szervezése különösen a részképesség zavarral rendelkező gyermekek számára.
- Tehetséges tanulók korai felismerése, differenciált foglalkoztatásuk, fejlesztésük biztosítása és „menedzselése”, a kimagasló teljesítmény elismerése, jutalmazása.
- Községi, iskolai szintű rendezvények, ünnepélyek, megemlékezések, szervezése, változatos programkínálat biztosítása, valamint a szabadidő hasznos eltöltésének változatos módon történő segítése.
- A diákönkormányzat hatékony működéséhez nélkülözhetetlen információk, személyi és tárgyi feltételek biztosítása.
- Az iskolarendszerben meglévő szelektív hatások mérséklése, az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség biztosítása
- Minden tanulónk számára biztosítani kell az alapkészségek elsajátítását, melyek a társadalomba való beilleszkedéshez, a további ismeretszerzéshez és az önmegvalósításhoz szükségesek.
- Alapokat nyújtani ahhoz, hogy mindenki képességeinek megfelelően tudjon a továbbtanulási lehetőségek között választani.

3.3 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladataink

Tanulóink személyiségfejlesztése, harmonikus emberré nevelése érdekében az ismeretátadással szinkronban fejlesztjük belső pszichikus világukat, társas kapcsolati és egyedi személyiségi készségeiket is.

Munkánk során egyaránt fontosnak tartjuk a tudásnak és az emberségnek, az intelligenciának és a cselekvőképességnek, az önmegvalósításra és az önfejlesztésre való készségeknek a fejlődését.

Tanulóink személyiségfejlődését olyan tanulási környezet megszervezésével segítjük elő, amely önmaguk megismerését segíti, motiválja. Énképük és önismeretük gazdagításával fokozódik az őket körülvevő személyek és dolgok iránti érzékenységük, illetve kialakul az alapvető erkölcsi, etikai normák iránti fogékonyságuk.

3.4 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai elveink

Az egész személyiséget kell fejlesztenünk szem előtt tartva azt, hogy mindenki a saját egyéniségét bontakoztathassa ki.

A „személyre szabott”,- az egyén szükségleteire épülő neveléshez szükséges a személyiség elmélyült és pontos ismerete. Ezért a személyiségméréseknek is fontos szerepet szánunk a személyiségfejlesztés folyamatában.

Hisszük, hogy az iskolai nevelést (is) az atmoszféra határozza meg. Az a légkör, amely a személyiségfejlődést elősegíti, melynek erői, töltései a pedagógus személyiségéből és a tanulókkal való kapcsolatából erednek.

Az emberközpontú (nem csak gyermekközpontú) iskola megvalósulását szeretnénk elérni, ahol lehetőség nyílik a harmonikus személyiségalakulásra.

A személyiségfejlesztés során elsődleges eszköznek a dicséretet, a pozitív megerősítést tartjuk.

3.4.1 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A személyiség komplex fejlesztése: az értelem kiművelése mellett a gyermek önmagához, a különböző közösségekhez való viszonyának fejlesztése. Iskolánk alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét – megkülönböztetett figyelemmel az SNI tanulókat is – széleskörűen fejlessze, az egyéni tanulási útvonal, a differenciált fejlesztés biztosítása segítségével.

Feladat:

- a tanulás iránti motiváció fejlesztése;
- a tantárgyak közti merev határrendszer csökkentésével a komplex fejlesztés megvalósítása, oktatás és nevelés egységes feladatellátása;
- a tanítási-tanulási folyamatban, alkotó jellegű feladatok biztosítása.
- a tanulók megismerése (személyiségmérésekkel, közös programok során, egyéni elbeszélésekkel stb.);
- érdekeik, szükségleteik képviselése, fejlődésük értő követése;
- az önismeret, önkritika kialakítása, fejlesztése;
- a fejlesztő értékelés gyakorlatának kialakítása (fejleszti a tanulók önismeretét, önértékelését, tanulási motivációikat);
- az önállóság, önfejlesztés képességének kialakítása;
- az önmagukért és másokért való felelősség kialakítása;
- a „nevelő-oktatómunka céljainál” felsorolt általános és egyedi értékek közvetítése, ill. kialakítása.

3.5 A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladataink

- A tanulók korszerű ismeretekkel és azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében.
- Gyermekünk ismerje fel saját életmódjuk hiányosságait, alakuljon ki bennük az egészséges életmódra való törekvés igénye.
- Fontos, hogy tanulóink ismerje az árulkodó tüneteket, amelyekről felismerhető, ha valaki bajban van, és segítségre szorul.
- Legyenek tisztában a káros szenvedélyek elkerülésének módjaival.
- A tanulók az életkoruknak megfelelő szinten - a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében - foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel, témakörökkel:
 - ✓ egészséges táplálkozás;
 - ✓ veszélyes anyagok (dohányzás, alkohol, drog);
 - ✓ növekedés, változás és az emberi szexualitás;
 - ✓ családi élet és társas kapcsolatok;
 - ✓ fizikai aktivitás és személyes higiéné;
 - ✓ egészséges környezet.

3.5.1 A fogyasztóvédelemmel összefüggő iskolai feladatok

Felkészítés a felnőtt életre, amelyben a fogyasztói kultúra kialakítása is jelentős szerepet kap.

A fogyasztóvédelmi oktatás célja:

- a fogyasztói kultúra fejlesztése;
- a tudatos, kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése a tanulóknál.

A fogyasztóvédelmi oktatás tartalmi elemei:

- szükséges a társadalmi és állampolgári kompetenciák kialakításának elősegítése;
- a szociális és társadalmi kompetenciák fejlesztése;
- a cselekvési kompetenciák fejlesztése.

A fogyasztás elemi meghatározója a család. A fogyasztói szokások tekintetében az otthonról hozott hatások a legélénkebbek, ezért is fontos a szülők, a családok bevonása a nevelési folyamatba. Az iskolai programokban a pszichológiai mozgatókra és a helyes értékrend alakítására kell a hangsúlyt fektetni.

Az értékek formálásában lényeges:

- kívánság és a szükséglet fogalmának tisztázása és elkülönítése;
- az egyéni és társadalmi jogok tiszteletben tartása;
- a természeti értékek védelme.

Meg kell ismertetni a tanulókkal a piac, a marketing és a reklám szerepét, alkalmassá téve őket e területen való eligazodásra. Hangsúlyozni kell a minőség és a biztonság szerepét a fogyasztás során, valamint a gazdaságosságot és a takarékoságot.

A fogyasztás során fontos:

- a tájékozódás képessége;
- a döntési helyzet felismerése;
- a döntésre való felkészülés.

A fogyasztóvédelmi oktatás színterei az oktatásban

- Az egyes tantárgyak tanórai foglalkozásai (pl. technika, matematika, fizika, földrajz, magyar, biológia, kémia, informatika, történelem, médiaismeret).
- Osztályfőnöki óra keretében.
- Tanórán kívüli tevékenységekben (vetélkedők, versenyek, rendezvények).

A fogyasztói szokásalakítás egyik fontos célja a szülők és a helyi közösségek együttműködésének megnyerése és bevonása az iskolai nevelési programokba. Így a családok és a közösségek fenntartható fogyasztásra való törekvése is kialakulhat. A tudatos fogyasztóvá nevelés gyakorlatában a szülők lehetnek a pedagógus legfontosabb segítői és viszont.

3.5.2 Célok és feladatok

Az egészség-megőrzési tevékenység fő célja, hogy képessé tegye a diákokat arra, hogy egyre növekvő kontrollt szerezzenek saját egészségük felett, többet törődjenek az egészségükkel, és mindehhez rendelkezzenek a szükséges információkkal és lehetőségekkel. Az egészségmegőrzés a mindennapi élet része kell, hogy legyen, mely messzemenően figyelembe veszi az egyén szociális és gazdasági helyzetét, mentális és fizikai kapacitását. Az

egészség-megőrző tevékenység magában foglalja az emberi szervezet működésével és a betegségek megelőzésével, az életvezetéssel kapcsolatos egyéni ismeretek bővítését.

Célja továbbá, hogy az emberek és biológiai környezetük közötti kapcsolat tudatosításával növelje az élővilág fennmaradásának és az emberek egészséges életének esélyeit.

Az egészségfejlesztés egyik legfontosabb színtere az iskola, amely főszerepet vállal az egészségnevelésben.

A diákok anyagismerete iskolai tanulmányaik során kiegészül a háztartás, a közvetlen környezet, a gazdaság és a természet szempontjából kiemelkedő szerves anyagok tulajdonságaival.

Tanulóink megismerik az egészségkárosító szenvedélybetegségek kulcsvegyületeit (alkohol, nikotin, koffein, drogok) és ezek biológiai, kémiai, társadalmi hatását. Az egészségkárosító anyagok közül a nikotin, az alkohol és a tudatállapotot befolyásoló egyéb drogok jelentenek közvetlen veszélyt erre a korosztályra. Olyan formát kell találnunk ezen anyagok veszélyeinek, személyes és társadalmi hosszú távú következményeinek bemutatására, hogy ennek hatására elhatárolják magukat ezen anyagok használatától. A diákoknak ismerniük kell az őket veszélyeztető anyagok hatásait.

Legyenek képesek a diákok saját környezetükben felismerni a káros anyagokat. Önállóan vagy megfelelő segítséggel előzzék meg és csökkentsék felhalmozódásukat.

El kell érni, hogy a diákok ismerjék saját testük felépítésének és működésének alapjait, az egészséges életmód szabályait.

3.5.3 Fejlesztési követelmények

Ismertessük meg az élelmiszerek tápanyagtartalma és értéke közötti összefüggést, az ember egészséges életműködését veszélyeztető anyagok hatásait.

Mindenekelőtt annak érdekében kövessünk el mindent, hogy a tanulónak legyen igénye fizikai és lelki egészségének, egészséges – természetes és mesterséges – környezetének megőrzésére, tekintse ezeket az emberiség közös értékének.

Az egészségneveléssel kapcsolatos konkrét feladatok a tantárgyak tanterveiben vannak kidolgozva.

3.6 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladataink

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

Az iskola életében a közösség tevékenységrendszere kulcsfontosságú szerepet tölt be, ami annak végiggondolására is késztet bennünket, hogy ha az iskola mellőzi a közösségi tevékenységrendszer teljes értékű kiépítését, ez a közösségfejlesztő és önfejlesztő magatartásformák begyakorlását, szokásszerűvé tételét biztosító alapvető fontosságú hatásegysétek kiesését jelenti a nevelési hatásrendszerből, s ennek feltehetően sokoldalú, negatív következményei vannak.

A közösség tevékenységrendszere nem csupán a szokásformáló, beidegző-begyakorló hatások forrása, hanem egyúttal alapja olyan közösségen belüli kölcsönhatásoknak is, amelyek a tanulók között játszódnak le, de erőteljesen támogatják ezt a szokásformáló folyamatot, emellett pedig nagy hatékonysággal járulnak hozzá a közösségfejlesztő és önfejlesztő magatartás- és tevékenységformák mintáinak, modelljeinek közvetítéséhez, valamint a konstruktív aktivitást megalapozó meggyőződések kialakításához is.

Alapelveink

- a közösség formálása, alakítása nem egyetlen tantárgy feladata, mert az oktató-nevelő folyamat egészét áthatja, kiterjed a szabadidős tevékenységekre, közös cselekvésekre és a diákok öntevékeny szerveződéseire is;
- a közösség váljék színterévé az egyéni tehetség kibontakozásának és fejlesztésének, olyan forrássá, amelyből az egyén erőt meríthet;
- továbbá segítsen a tanulók esetleges problémáinak, konfliktusainak megoldásában is.
- a beilleszkedés folyamatos figyelemmel kísérése, segítése minden életkorban, de kiemelten az alsó tagozat első osztályában;
- minél több olyan tevékenység, alkalom megteremtése, amely során a tanulók megismerhetik az őket körülvevő világot, társaikat és önmagukat; (Szociális kompetencia fejlesztése: empátia, egymásra figyelés, együttműködés, tolerancia, alkalmazkodó képesség.)
- a tanulók minél hatékonyabb bevonása a közös tevékenységekbe, közösségi munkába, ezek folyamatos értékelése; (Koopératív együttműködésből adódó feladatok, elvárások.)
- egységes iskolai arculat-, érték- és szimbólumrendszer kialakítása;
- az értékek megőrzése és gyarapítása;
- a tanulók jó közérzetének megteremtése;
- harmonikus kapcsolat kialakítása a természeti és társadalmi környezettel;
- a különböző kultúrák, életmódok, vallások, szokások megismertetésével nyitottá, megértővé tenni tanulóinkat a másság iránt;
- a tanulók közvetlen részvételének segítése a nemzetközi kapcsolatok ápolásában;
- a beteg, sérült és fogyatékos emberek iránti elfogadó és segítőkész magatartás fejlesztése.
- A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása

Feladat: Létrehozni, működtetni kell a közösségen belüli a kölcsönhatások, a közvélemény irányításának speciális feltételrendszerét: az információs és értékelő fórumokat, szerveket, kereteket, valamint a perspektívákat és hagyományokat. Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.

- A tanulók életkori sajátosságainak, fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében.

Feladat: A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a gyermek a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró személyiségének lassú átalakulásától önmagát értékelni és irányítani képes személyiséggé válásig.

- Az önkormányzás képességének kialakítása.

Feladat: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréseért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

- A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.

Feladat: A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.

- Az iskolai közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.

Feladat: A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

3.7 A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi rendszer és szervezeti formák

A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a hosszabb tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra.

Az iskola nevelői a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartjuk a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és differenciálást.

A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartjuk.

A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezzük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó aktivitását biztosítják.

Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő-oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez. E feladat megoldását a tanítási órákon az alábbi tanítási módszerek és szervezeti formák segítik:

A nevelők az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így – elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél – a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak.

Az iskolában a nevelési és oktatási célok megvalósítását az alábbi tanítási órán kívüli tevékenységek segítik:

- Hagyományörző tevékenységek

Minden tanév folyamán iskolai ünnepséget, megemlékezést tartunk a következő alkalmakkor: 1849. október 6., 1956. október 23., karácsony, 1848. március 15-e alkalmából, február 19-én a kommunista diktatúra áldozatairól, valamint, április 16-án a holocaust áldozatairól emlékezünk meg.

- Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások. Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik.
- Az évfolyamokon az egyes tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére hetente felzárkóztató órát szervezünk.
 - A 8. évfolyamon a továbbtanulás, a felvétel elősegítésére a tanulók részére képességfejlesztő órákat tartunk. A foglalkozások indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt.
 - Iskolai sportkör. Az iskolai sportkör tagja az iskola minden tanulója. Az iskolai sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.
 - Alprogramok - Szakkörök. A különféle alprogramok, szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. Az alprogramok, szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művésziek, életvitelalapúak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. Az

alprogramok, szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt. Alprogram, szakkör vezetését olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója.

- Versenyegek, vetélkedők, bemutatók. A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedő, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a szaktanárok végzik.
- Tanulmányi kirándulások. Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára évente egy alkalommal tanulmányi kirándulást szervezhetnek. A tanulmányi kiránduláson való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. A szülők által finanszírozott tanulmányi kirándulás nem kötelező a tanulók számára.
A külföldön élő magyarság életének, kultúrájának megismerése. Értékeinek elfogadása, mindennapjainkba való beépítése, melyre a „HATÁRTALANUL” pályázat keretében nyílik lehetőség.
- Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás. Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel – ha az költségekkel is jár – önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.
- Szabadidős foglalkozások. A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, táncos rendezvények stb.). A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.
- Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata. A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmények, számítógép stb.) a tanulók – tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használják
- Hit- és erkölcstan. Az iskolában a területileg illetékes, bejegyzett egyházak – az iskola nevelő-és oktató tevékenységével összhangban – hitoktatást szerveznek. Felmenő rendszerben a 2013-14-es tanévtől az első és ötödik osztályban kötelezően választhat a szülő és tanuló a hitoktatás és etikaoktatás között. A hit- és erkölcstan órákon való részvétel az arra jelentkező tanuló számára kötelező. Etika tantárgy teljesítményének értékelése félévkor és év végén szóveses értékelés: nem felelt meg, megfelelt, jól megfelelt (év közben nem értékelünk).

4 A pedagógusok helyi intézményi feladatai

A pedagógus alapvető feladata a rábízott gyermekek, tanulók nevelése, oktatása, a kerettantervben előírt törzsanyag átadása, elsajátításának ellenőrzése, sajátos nevelési igényű tanuló esetén az egyéni fejlesztési tervben foglaltak figyelembevételével. Ezzel összefüggésben kötelessége különösen, hogy

- a kerettantervben és a pedagógiai programban meghatározottak szerint érdemjegyekkel vagy szóvegesen, sokoldalúan, a követelményekhez igazodóan értékelje a tanulók munkáját
- a pedagógiai programban és az SZMSZ-ben előírt valamennyi pedagógiai és adminisztratív feladatait maradéktalanul teljesítse
- nevelő és oktató munkája során gondoskodik a gyermek személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról
- egyéni foglalkozás a különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel, szükség szerint együttműködés a gyógypedagógussal vagy a nevelést, oktatást segítő más szakemberekkel
- a bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetű gyermek, tanuló felzárkóztatásának elősegítése
- a tehetségek felismerésének, kiteljesedésének segítése
- a gyermek, tanuló erkölcsi fejlődésének előmozdítása
- a közösségi együttműködés magatartási szabályainak megismertetése
- a gyermekek egymás iránti szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre nevelés
- a szülő (törvényes képviselő) rendszeres tájékoztatása a tanuló iskolai teljesítményéről, magatartásáról, a gyermek tanulmányait érintő lehetőségekről
- a gyermek testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása
- a munka- és balesetvédelmi előírások betartása és betarttatása, a veszélyhelyzetek feltárása és elhárítása, a szülő - és szükség esetén más szakemberek - bevonásával
- az ismeretek tárgyilagos, változatos módszerekkel történő közvetítése,
- a tanulók munkájának a kerettantervben és a pedagógiai programban meghatározottak szerinti értékelése
- fogadóórák, szülői értekezletek, rendezvények szervezése, lebonyolítása
- a gyermek, tanuló érdekében együttműködés más intézményekkel

4.1 Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

- Az osztályfőnöki munkával az iskola pedagógusát az intézményvezető bízta meg meghatározott időre. Megbízás időtartama különböző lehet, alkalmazkodik az osztályfőnök tanított szaktárgyához, egyéb objektív illetve szubjektív körülményeihez. A megbízás időtartamát osztályfőnöksége kezdetén tudatni kell a szülőkkel és a tanulókkal.
- Az osztályfőnök elsődleges feladatai közé tartozik az osztály közösségi életének irányítása, valamint a tanulók személyiségének fejlesztése. Az osztályfőnök személyes felelőssége egy olyan - az iskolai elvárásokhoz igazodó - értékrend kialakítása és elfogadtatása, amely szerint az osztályába járó tanulók egészséges lelki és testi fejlődése megvalósulhat.
- Megtervezi, és tudatosan alakítja a közösségfejlesztő programokat. Tanórákon kívüli együttléteket is szervezve, évek során fokozatosan egyre több lehetőséget teremt a diákok önállóságának, öntevékenységének, önkormányzó képességének kifejlődésére. Ezeken a programokon, valamint az iskolai rendezvényeken kíséri osztályát, a pedagógiai asszisztens, vagy az intézményvezetés által kijelölt tanár segítségével.
- Megismerve a tanulók családi és szociális háttérét folyamatosan arra törekszik, hogy a szülőkkel együttműködve, az osztályban tanító tanárokkal összhangban végezze nevelő munkáját. Ennek érdekében, a gyermekekkel egyénileg, differenciáltan is

foglalkozik, szükség esetén felveszi a kapcsolatot az iskolapszichológussal. A halmozottan hátrányos helyzetű, a hátrányos helyzetű és a veszélyeztetett tanulókat segítve együttműködik a gyermekjóléti szolgálattal, gondoskodik számukra szociális, illetve tanulmányi támogatásról.

- Figyelemmel kíséri a diákok tanulmányi előmenetelét és rendkívüli teljesítményeit. Kiemelten értékeli azokat a tanulókat, akik az iskolai kötelezettségek mellett az önkéntes munkákban is részt vállalnak. Tájékozódik a tanulók iskolán kívüli rendszeres tevékenységeiről, és azokban elért eredményeiről is, mint például zenetanulás, sport.
- Az osztályfőnöki órákat az iskolában elfogadott tanterv szerint használja fel a pedagógiai és a nevelési kérdések megvitatására. Előfordulhat, hogy egy-egy osztályfőnöki órát „összevontan”, iskolán kívüli program keretében tart meg, amelyeken több szinten is érvényesítheti nevelési elveit.

4.1.1 Az osztályfőnöki munka feladatkörei

- Közvetlen nevelőmunka – ismeretek szintetizálása, a mindennapi életben történő alkalmazásuk; az aktuális események feldolgozása; különböző értékrendek megismertetése; a kultúrahasznaát megtanítása; a konfliktusmegoldást kialakító pedagógiai tevékenység; mentálhigiénés szemlélet alkalmazása a nevelőmunkában; törődés a gyermekek aktuális problémáival; az osztály konfliktusainak megoldása; gyermekvédelmi munka
- Ügyviteli (adminisztrációs) feladatok – a haladási napló naprakész vezetése, a haladási és anyakönyvi rész folyamatos ellenőrzése; igazolások esetleges igazolatlan órák regisztrálása félévkor és évvégén a magatartás és szorgalomjegyek előkészítése az osztályozó értekezlet előtt; félévi értesítő, anyakönyv- és bizonyítványírás. Alapvető dokumentumok tanulmányozása (napló, E-napló, anyakönyv, bizonyítvány, statisztika, ellenőrző, tanmenet)
- Szervezés, koordinációs feladatok végrehajtása – kapcsolattartás az osztályban tanító kollégákkal, a nevelésben-oktatásban hatékonyan résztvevőkkel, a szülőkkel, szülők közötti felvilágosító munka; szabadidős tevékenységek, programok szervezése
Részvétel: szülői értekezleten, osztályozó konferencián, tantestületi értekezleten, iskolai rendezvényen (diáknapi, iskolanapi, kulturális bemutató, kirándulás, iskolai ügyelet, hulladékgyűjtés, stb.)
- Az osztály feladatainak szervezése
- Az osztályközösség fejlesztése, a gyerekek közötti viszony alakítása
- Személyiségfejlesztés
- Értékrend közvetítése
- Érdekvédelem, érdekképviselet

4.1.2 Az osztályfőnöki nevelés témakörei

- Énképünk – az élet értelméről, az emberek tulajdonságai; önmagunk ismerete, önnevelés, önmegvalósítás.
- Egészségünk védelme – az emberi test felépítése és működése; az egészséges ember; az egészséges életmód; káros szenvedélyek.
- A családi élet harmóniája – a család; a szülők; gyerekek a családban; a nagyszülőkről és az öregekről; szerelem; szexualitás; a válás; a barátság; család és az iskola.
- Helyünk a társadalomban – társadalom és állam; a polgár – a polgári társadalom; magánélet - közélet; társadalmi konfliktusok; viselkedéskultúránk.

- Művelődés – műveltség - művelődés; anyanyelvi műveltség; olvasáskultúránk; az ízlés.
- A szabadidő helyes eltöltése – játék, múzeum; színház; mozi, zene; tánc, sport, kirándulás.
- Munkakultúra – a munka szerepe az ember életében; pályaválasztás; munkavállalás; munkanélküliség; élethosszig tartó tanulás.
- Az ember és a természet kapcsolata - szennyezések; környezetvédelem; a fák és az erdők szerepe.
- Hazánk és a nagyvilág – ország – haza - nemzet; az Európai Unió.

5 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 4. §

13. kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,

ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,

b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló,

14. kiemelten tehetséges gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

5.1 A sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelése és oktatása

A 2011. évi CXCV törvény a nemzeti köznevelésről

2. Értelmező rendelkezések

4. § E törvény alkalmazásában

3. beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek,

25. sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd,

5.2 Sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók nevelése, oktatása

A 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről

47. §

(1) A sajátos nevelési igényű gyermeknek, tanulónak joga, hogy különleges bánásmód keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították. A különleges bánásmódnak megfelelő ellátást a szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint kell biztosítani.

(7) 260 Az enyhe értelmi fogyatékos, beszéd-fogyatékos vagy pszichés fejlődési zavarral küzdő sajátos nevelési igényű tanulót két gyermekként, a mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), középsúlyos értelmi fogyatékos, autizmus spektrum zavarral küzdő vagy halmozottan fogyatékos gyermeket, tanulót három gyermekként kell figyelembe venni az óvodai csoport, iskolai osztály, kollégiumi csoport létszámának számításánál, ha nevelés-oktatásuk a többi gyermekkel, tanulóval együtt történik.

(8) Ha a gyermek, a tanuló beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd, fejlesztő foglalkoztatásra jogosult. A fejlesztő foglalkoztatás a nevelési tanácsadás, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás, a kollégiumi nevelés és oktatás keretében valósítható meg.

Iskolánk fejlesztési feltételrendszere

- a fejlesztés megfelelő tartalmak közvetítése során valósuljon meg, segítse a minél teljesebb önállóság elérését és a társadalomba való mind teljesebb beilleszkedést;
- a követelmények igazodjanak a fejlődés lehetséges üteméhez;
- a tanulókat a nevelés-, oktatásfejlesztés ne terhelje túl.

Ennek érdekében meghatározzuk:

- a tartalmak kijelölésekor egyes területek módosítását;
- a képességek fejlesztő célú korrekciójának területeit;
- a nevelés, oktatás és fejlesztés, szokásosnál nagyobb mértékű kiterjesztésére vonatkozó javaslatokat.

Az ellátás közös elvei:

A feladatokat az intézmény dokumentumai tartalmazzák. E feladatok hosszú távúak és az iskola egész nevelési - oktatási rendszerét átfogják.

A fejlesztő tevékenység szakmaközi együttműködésben valósul meg, szervezett, nyitott tanítási - tanulási folyamat, s a tanulók igényeitől függő eljárások, időkeret, eszközök, módszerek, terápiák alkalmazását teszi szükségessé.

A fejlesztő tevékenység közös célja és feladatai:

- a hiányzó vagy dysfunkciók helyreállítása, újak kialakítása;
- a meglévő ép funkciók erősítése és bevonása a hiányok pótlása érdekében;
- a különféle funkciók egyensúlyának kialakítása;
- a szükséges speciális fejlesztő eszközök elfogadtatása, használatuk megtanítása;
- az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni tulajdonságok kialakítása.

A fejlesztő tevékenységet meghatározó tényezők

- a dysfunkciók típusa, súlyossága;
- a dysfunkciók kialakulásának ideje;
- a tanulási, magatartási és beilleszkedési nehézséggel küzdő tanuló életkora, állapota, képességei, készségei, kognitív funkciói, meglévő ismeretei;

- a társadalmi integráció kívánalmai: egyéni életút, továbbtanulás, pályaválasztás, életvitel.

Az iskola fejlesztő tevékenységének jellege:

- órai differenciált foglalkozás;
- komplex képességfejlesztés;
- logopédiai terápia;
- gyógytestnevelés;
- pedagógiai célú fejlesztő foglalkozások egyéni fejlesztési terv szerint a Szakértői Bizottság szakértői véleménye, illetve a Nevelési Tanácsadó szakvéleménye alapján.

A gyermeket fejlesztő pedagógus feladatai:

- egyéni fejlesztési terv szerint közvetlenül foglalkozik a gyermekkel;
- kapcsolatot tart a szülőkkel, nyomon követi a gyermek fejlődését;
- koordinálja a fejlesztő munkában résztvevő más szakemberek munkáját;
- kapcsolatot tart az osztályban tanító többi pedagógussal, folyamatosan konzultál velük;
- segíti a szakvélemény értelmezését, szakmai támogatást, tanácsadást nyújt a diszfunkció specifikus fejlesztése érdekében;
- javaslatot tesz a környezet kialakítására, speciális eszközök kiválasztására, speciális módszerek alkalmazására;
- kudarcűrő képesség növelése;
- önbizalom, önismeret, önértékelés fejlesztése, reális énkép kialakítása;
- az olvasás, írás készségének folyamatos gondozása, fejlesztése a tanuló egész iskolai pályafutása alatt;
- a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során;
- az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel, illetve többféle érzéklet összekapcsolásával segített rögzítéssel;
- alapvető informatikai ismeretek elsajátítása.

5.3 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A tehetséggondozás feladatainak megvalósítása iskolánkban differenciálással és egyéni tehetséggondozással történik. A differenciálás áthatja az iskola egész nevelési folyamatának feladatait, tartalmát, követelményeit, módszereit, eszközeit, szervezeti formáit, értékelési rendszerét.

Alapfeladataink:

A tehetséggondozás és felzárkóztatás módszereiben célirányos tanulás-szervezési eljárások alkalmazása:

- differenciált tanulásszervezés
- kooperatív technikák
- tevékenységközpontú pedagógiák
- Bizonyos területeken tehetséges SNI tanulók célirányos fejlesztése.

Pedagógusaink nevelő-oktató munkájuk során arra törekszenek, hogy a differenciálás módszerével teljes mértékben kibontakoztassák a tanulóknak rejlő képességeket, fejlesszék kreativitásukat, szociális kompetenciájukat, kognitív és affektív szférájukat.

Ennek érdekében:

- a tanítási órákon alkalmazzuk a differenciált foglalkozást;
- a közösségi nevelés mellett nagy figyelmet fordítunk az egyéni bánásmódra;
- egyéni feladatok adásával igyekszünk kibontakoztatni a gyermek képességeit, tehetségét;

- a tanulók érdeklődésének, adottságainak megfelelően szakköröket szervezünk a tanítási órákba be nem illeszthető ismeretek és készségek elsajátítása érdekében;
- a szakkörök szervezésénél a sokoldalúságra, a változatosságra törekszünk;
- folyamatosan részt veszünk az iskolák számára kiírt pályázatokon, tanulmányi versenyeken, vetélkedőkön;
- hagyományainkhoz híven minden évben megrendezzük a vers- és prózamondó versenyeket;
- a központilag meghirdetett versenyeken túl iskolai keretek között folyamatosan megrendezzük a házi tanulmányi versenyeket, részt veszünk az életkori sajátosságoknak megfelelő térségi, országos levelezős vetélkedőkön;
- lehetővé tesszük tanítványainknak, hogy bekapcsolódjanak az iskolán kívül megszervezett tanfolyamokba, tevékenységekbe, ha azok összeegyeztethetők iskolai kötelezettségeikkel;
- a közművelődési intézmények által biztosított lehetőségek kihasználása (múzeum-, hangverseny-, és színházlátogatások; könyvtárakban, levéltárakban végzett kutatómunka stb.);
- diák-önkormányzati tevékenység, diákújság szerkesztése, iskolai rendezvények szervezése;
- a tananyag lehetőségeinek függvényében projekt módszer alkalmazása.

5.4 A tanulók részvételi jogának gyakorlása az intézményi döntési folyamatban

Az intézmény tanulóit a diákönkormányzat (továbbiakban: DÖK) képviseli az iskola életében. Az iskola azon tanulóinak az érdekképviselői szervezete, akik a DÖK céljait, működését elfogadják, és bármely egység (alapegység) képviselője által képviselve vannak. Belső működési rendjét a saját szervezeti és működési rendjük (SZMSZ) tartalmazza.

Döntési joga van:

- saját működéséről (ez a DÖK SZMSZ),
- tisztségviselőinek megválasztásáról,
- anyagi eszközeinek felhasználásáról,
- egy tanítás nélküli munkanap programjáról (diáknap).

Egyetértési joga van: („Vétőjog”)

A DÖK egyetértése nélkül az alábbi kérdésekben nem hozható döntés:

- az iskolai SZMSZ-ben a tanulókra vonatkozó valamennyi kérdésben
- szociális juttatások elveinek meghatározásakor (tankönyvtámogatás odaítélésének elve)
- az iskolai házirend valamennyi pontjában
- tankönyvjegyzékben nem szereplő tankönyvek, segédkönyvek megrendelése

Véleményezési joga van:

- a DÖK véleményét kötelező kikérni a tanulók nagyobb közösségét (házirendben meghatározott szám vagy arány) érintő minden kérdésben
- intézményvezető megbízása, megbízásának visszavonása
- iskolai munkaterv
- fenntartói irányítással összefüggően (pl. bezárás) stb.

Tanácskozási joga van:

A DÖK képviselője részt vehet tanácskozásokon, és beleszólhat a vitába (pl. nevelőtestületi ülésen).

Javaslattevési joga van:

A DÖK javaslatot tehet a tanulókat érintő valamennyi kérdésben, erre az intézmény vezetőjének vagy a nevelőtestületnek 30 napon belül érdemben reagálnia kell, de nem feltétlenül lesz érdemi következménye.

Egyéb, szerzett jogok:

A DÖK a felsoroltakon kívül egyéb, jogszabályban lefektetett jogokkal is rendelkezik. Szövetséget létesíthet, ill. szövetséghez csatlakozhat; térítésmentesen használhatja az iskola termeit, berendezéseit, ha ezzel nem zavarja a tanítást, stb.

A DÖK célja, feladatai:

- diákok érdekképviselése, érdekvédelme
- programok szervezésével tartalmas diákélet biztosítása
- diákok képviselése a tantestület és az iskolavezetés felé
- iskolai diákszövetség összehívása szükség esetén
- jó hírnevű iskolai közélet kialakítása

A DÖK felépítése:

- titkár
- titkárhelyettes
- segítő tanár

A titkár: Az osztályban megválasztott képviselők közül a legtöbb szavazatot kapott diák. Leváltása a DÖK kezdeményezésére történik, ha feladatait nem végzi megfelelően.

Feladatai:

- A DÖK vezetőségi illetve DÖK ülés megszervezése
- Diákok képviselése a tantestület felé
- Diákok panaszfelvételének megszervezése, megoldásának segítése
- Programok beindítása a DÖK-öt segítő pedagógussal és a DÖK-kel együttműködve

Jogai:

- Önálló javaslattevő jogköre, illetve a DÖK képviseléből adódó javaslattevési jogköre
- tanári kar, iskolavezetés felé egyeztető tárgyalások indítványozása, lebonyolítása, (DÖK felől, tanári kar felől)
- fegyelmi tárgyalások indítványozása
- fegyelmi tárgyalásokon való részvétel, véleményezési jogkör

DÖK-öt segítő tanár:

Az a tanár, illetve felnőtt, akit a DÖK felkér munkája segítésére. Tevékenységeikkel segítik a DÖK működését, részt vesznek programjaik, feladataik szervezésében. Jelen vannak a DÖK ülésein.

DÖK tagjai:

- Osztályképviselek (ötödik évfolyamtól két fő osztályonként)

Feladatai:

- aktuális, illetve munkatervben tervezett feladatok megbeszélése
- az osztályok, illetve az egyes tanulók kéréseinek (lehetőségekhez mérten) eleget tenni
- problémák képviselése
- kulturális, sport programok szervezése
- szervezési feladatok elosztása az osztályképviselek, illetve az osztályok között
- A tantestület kéréseinek megvitatása, figyelembe véve az esetleges megoldásokat

Osztályképviselek:

Az osztályközösségek maguk közül két képviselőt választanak. Az osztályképviselek lemondása abban az esetben történik, ha munkájával nincsenek megelégedve, illetve a DÖK vezetőségi üléseken legalább 3-szor nem jelent meg (egymás után).

5.5 A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

Az intézmény partnerei: Ceglédi Tankerületi Központ, Csemő Község Önkormányzata, a település óvodája, civil szervezetei, sportegyesületek, a környező települések középiskolái, gyermekjóléti szolgálat, pedagógiai szakmai szolgáltató intézmények, szülői közösség, intézményi tanács, egészségügyi szervezetek, egyházak.

A közvetlen és közvetett partnerekkel való folyamatos kommunikáció elemi érdeke az intézménynek, hiszen a tervezett beavatkozás mértékében meghatározza a partnerek elégedettségét, az intézmény folyamatos fejlesztése alapját képezi.

- A közvetlen partnerekkel napi, szóbeli kommunikáció.
- Kommunikációs eszközök: telefon, levél, e-mail, ellenőrző, e-napló.
- Értekezlet, tárgyalás, megbeszélések.
- A havi információs tábla az iskolavezetés hirdetményeinek és az alapítványnak a faliújságja.
- Szórálapok, tájékoztató lapok, honlapok, intézményi facebook oldal.

Ha olyan változás történik, amely a partner korábbi elköteleződését befolyásolja, a partner időben kapjon tájékoztatást a kapcsolattartón keresztül.

A fenntartóval és a települési önkormányzattal folyamatos, egymást segítő kapcsolatban állunk, ami elengedhetetlen az intézmény hatékony működéséhez.

Civil szervezetekkel, sportszervezetekkel tevékenységünket összehangoljuk, egymás munkáját segítjük.

A tanulóink fejlődése szempontjából kiemeltnek tekintjük a szülői házzal, a helyi óvodával, a környék középfokú oktatási intézményeivel és a gyermekjóléti szolgálattal való kapcsolatot.

Az intézményvezető kötelessége, hogy tájékoztassa a jogszabályi háttér változásairól a szülői közösséget, és ha szükséges döntéshozatalt kezdeményez.

5.5.1 Kapcsolat a szülői házzal

Célja:

- Háromoldalú megismerés, ismeretszerzés (szülő az iskoláról, iskola a családról, családok a családokról).
- Iskolai és szülői elvárások egységesítése.
- Egymásközi kommunikáció fejlesztése.
- Segítségnyújtás.

A kapcsolat formái:

- Családlátogatások
- Szülői megbeszélések – évente négy alkalommal
- Fogadóórák – szülői igény alapján
- Szülői munkaközösségi megbeszélések, évente kétszer az aktuális kérdésekben
- Közös programok a családokkal
- Kirándulások, versenyek
- Nyílt napok
- Közös program a nagycsoportos óvodások szüleivel
- Problémamegoldó esetmegbeszélések

Közös fejlesztési cél:

- Háromhavonta közös árnyalt értékelés a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatban.

- A szülők egymásközi kapcsolatának erősítése.
- A szülői aktivitás növelése a közös célok érdekében.

5.5.2 Kapcsolat az óvodával

Cél:

A kölcsönös bizalom kiépítése az iskola és az óvodák között.
Egymás munkájának megismerése.

Az óvodásokkal (szüleikkel) az iskolai élet megismertetése.

Tervezett tevékenységek:

- Tanítók látogatása a partner óvodánkban
- Az óvodai nagycsoportok látogatása az iskolában
- Előzetes információgyűjtés a beiratkozott tanulókról
- Bemeneti mérés (DIFER) elvégzése, hogy segítséget nyújtson a gyermekek egyes képességeinek a megismeréséhez, az iskolaérettségi szint megállapításához
- Mérések kiértékelése
- Óvónők nyomon követő látogatása az intézményben, hospitálások, esetmegbeszélések, bemenet vizsgálati eredmények ismertetése
- Az első osztályosok látogatása a partner óvodában

Várható eredmények:

- Az óvodások ismereteket szereznek az iskolai életéről, megismerik, iskolánk épületét.
- A tanévnyitón ismerősként köszöntik tanítóikat.
- A leendő szülők időben megismerik a nálunk folyó oktató-nevelő munkát.
- A tanítók az előzetes tájékozódások, mérések, beszélgetések alapján egyénre szabottan kezdhetik a kis diákok oktatását.
- Ezek tükrében könnyebbé válik az óvodából az iskolába való átmenet.

5.5.3 Kapcsolat a középfokú oktatási intézményekkel

Kapcsolattartás formái:

- Pályaválasztási szülői értekezlet.
- Középiskolai előkészítő feladatsorok megoldása.
- Nyílt napok látogatása.
- Visszajelzések a továbbtanuló diákokról.

Cél, hogy ne csak bekerüljenek, benn is maradjanak a középfokú intézményekben.

5.5.4 Gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok, együttműködés a gyermekjóléti szolgálattal

A gyermekvédelem komplex és preventív tevékenységi rendszer, amelyet a gyermeki szükségletek (szeretet, biztonság, esélyegyenlőség, egészségvédelem) és jogok kiteljesítésére való folytonos törekvés jellemez. Ez a tevékenység nagyfokú érzékenységet, empátiát, tapintatot, szakértelmet igényel.

Az intézményünk gyermekvédelmi tevékenységének fő feladatai: a gyermek fejlődését veszélyeztető okok megelőzése, feltárása, megszüntetése, a HH, HHH, SNI, integráció segítése, elfogadása.

Ezeket a feladatokat az alábbi rendszer szerint végezzük:

- A tanulók fejlődését veszélyeztető okok feltárása az osztályfőnökök, és az osztályban tanító tanárok feladata, melynek során kiszűrjük a hátrányokkal, tanulási nehézségekkel küzdő gyerekeket, akik bármi miatt válságban vannak, testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődésük veszélyeztetve van.
- Az iskola a tanulók, és a szülők által jól látható helyen (bejárat melletti faliújság), valamint a honlapon közzéteszi a gyermekvédelmi feladatot ellátó fontosabb intézmények (pl. gyermekjóléti szolgálat, pedagógiai szakszolgálat, drogambulancia, ifjúsági lelki segély telefon, stb.) címét, illetve telefonszámát;
- Az iskola nevelési programja, gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatai keretében egészségnevelési programot dolgoz ki.
- Évfolyamismétlő vagy más iskolából átvett tanulók beilleszkedési problémáinak feltárása, beilleszkedésük segítése.
- A gyerekek, illetve szüleik figyelmének felhívása szociális jellegű támogatásokra (étkezési hozzájárulás, beiskolázási segély, tankönyvtámogatás).
- Kapcsolatfelvétel a veszélyeztetett gyerekekkel és szüleikkel egyéni beszélgetés, szükség esetén családlátogatás útján.
- Információk nyújtása, melyek segítségével a jogi, egészségügyi, szociális és társadalmi problémákat és azok megoldásait jobban megismerhetik.
- A tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzése, feltárása és megszüntetése érdekében kapcsolattartás a szülővel, közreműködés az osztályban tanító tanárokkal.

5.6 A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye (a továbbiakban a felsorolt vizsgák együtt: tanulmányok alatti vizsga) alapján kell megállapítani. A kiskorú tanuló érdemjegyeiről a szülőt folyamatosan tájékoztatni kell.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha:

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- amennyiben a jogszabályban meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

A vizsgázó pótló vizsgát tehet az intézményvezető által meghatározott vizsganapon, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. Az intézményvezető engedélyezheti, hogy a vizsgázó a pótló vizsgát az adott vizsganapon tegye le, ha ennek a feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

- a tanév végén – legfeljebb két tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

A vizsgázó javítóvizsgát az intézményvezető által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet.

Az osztályozó és a javítóvizsga nem ismételhető meg, a vizsgákon a szülő (törvényes képviselő) részt vehet, a vizsga menetét nem zavarhatja.

5.7 A tanuló felvétele, átvétele másik iskolából

Iskolánk a beiskolázási körzetéből – melyet a fenntartó határoz meg - minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz. Beiskolázási körzeten kívülről jelentkezők felvételéről esetenként az intézményvezető dönt.

2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 45§

(2) A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a hatodik életévét betölti, legkésőbb az azt követő évben tankötelessé válik. Az a gyermek, akinek esetében azt a szakértői bizottság javasolja, további egy nevelési évig az óvodában részesül ellátásban, és ezt követően válik tankötelessé. A tankötelezettség teljesítése a tanév első tanítási napján kezdődik. Ha a gyermek az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget korábban eléri, a köznevelési feladatot ellátó hatóság a szülő kérelmére szakértői bizottság véleménye alapján engedélyezheti, hogy a gyermek hatéves kor előtt megkezdje tankötelezettségének teljesítését.

A beiratkozáshoz az alábbi dokumentumok szükségesek:

- A gyermek nevére kiállított személyi azonosító.
- A gyermek nevére kiállított lakcímet igazoló hatósági igazolvány.
- A szülő személyi igazolványa
- Az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító igazolás.
 - óvodai szakvélemény,
 - járási szakértői bizottság szakértői véleménye,
 - sajátos nevelési igényű gyermekek esetében a Szakértői Bizottság szakértői véleménye.
- Nyilatkozat az életvitelszerű lakcímről
- Nyilatkozat a közös szülői felügyeleti jog gyakorlására vonatkozóan ebben a tekintetben a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény XVIII. fejezet – A szülői felügyelet gyakorlása – előírásai az irányadók.
- Kedvezményre jogosító határozat

Az esetlegesen több intézménybe való beiratkozás elkerülhető azzal, ha csak az eredeti dokumentumokat fogadjuk el.

A második – nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:

- A gyermek nevére kiállított személyi azonosító;
- A gyermek nevére kiállított lakcímet igazoló hatósági igazolvány;
- A szülő személyi igazolványa;
- Az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt;
- Kedvezményre jogosító határozatot;
- Az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.

- Nyilatkozat a közös szülői felügyeleti jog gyakorlására vonatkozóan ebben a tekintetben a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény XVIII. fejezet – A szülői felügyelet gyakorlása – előírásai az irányadók.

Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó második – nyolcadik osztályos tanulók felvételéről az intézményvezető dönt.

A tanulók osztályba sorolása az intézményvezető feladata, amennyiben nem állapítható meg az osztályfok, szint vizsga eredményének figyelembevételével kell megállapítani a besorolást.

5.8 Elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos tervek

Az egyén és a társadalom számára egyaránt fontos és egyre szélesebb körben felismert szükséglet, hogy minél több állampolgár legyen képes a saját illetve mások testi épségét, egészségét veszélyeztető állapotot felismerni, szaksegítséget hívni és a hivatásos segélynyújtó helyszínre érkezéséig megfelelően, magas színvonalon elsősegélyben részesíteni az arra rászorulókat:

- hogy az életet vagy egészséget veszélyeztető heveny állapot miatt azonnali egészségügyi ellátásra szoruló személy haladéktalanul - addig is, amíg részére a szükséges orvosi ellátás biztosítható - egészségi állapotának helyreállítására, illetőleg rosszabbodásának megakadályozására irányuló szakszerű ellátásban részesüljön.
- hogy minél többen legyenek képesek szakszerű elsősegélyben részesíteni a sérült, balesetet szenvedett vagy olyan személyt, aki életét vagy testi épségét közvetlenül veszélyeztető helyzetbe jutott.

Ennek érdekében elő kell mozdítani, hogy az önként jelentkezők elméletben és gyakorlatban elsajátítsák az elsősegélynyújtás alapismereteit.

A képzésnek ki kell terjednie:

- az elsősegélynyújtás célját szolgáló gyógyszerek, anyagok és eszközök (elsősegélynyújtó felszerelés) szakszerű használatával
- a vérzéscsillapítással
- a sebellátással (sebfedés és kötözés)
- az újraélesztési eljárásokkal, a sérült testrész rögzítésével
- a beteg, sérült fektetésével, szállításával
- az orvos, illetőleg az Országos Mentőszolgálat igénybevételével kapcsolatos legfontosabb tudnivalók ismeretére és gyakorlati alkalmazására

Az elsősegélynyújtás céljára állandóan készletben kell tartani az elsősegélynyújtó felszerelést a meghatározott mennyiségben és minőségben.

Az elsősegélynyújtó felszerelés beszerzéséről, karbantartásáról, valamint az elhasznált, lejárt vagy használhatatlanná vált gyógyszerek, kötözőszerek és anyagok, továbbá a használhatatlanná vált eszközök azonnali pótlásáról az intézmény gondoskodik.

Az elsősegélynyújtó felszerelést jól látható, könnyen elérhető, lehetőleg központi fekvésű, pormentes és elsősegélynyújtásra alkalmas helyen kell készenlétben tartani.

6 Az iskola helyi tanterve

6.1 A választott kerettanterv

Az intézmény az oktatásért felelős miniszter által jóváhagyott kerettanterv (EMMI kerettanterv 51/2012. (XII. 21.), 5/2020 (I.31.) Korm. rendelet módosítása) alapján dolgozta ki helyi tantervét. Kiemelt figyelmet kap az anyanyelv és a matematika oktatása és az alábbi kulcskompetenciák fejlesztése.

KULCSKOMPETENCIÁK 5/2020 (I.31.) Korm. rendelet alapján

Az Európai Unió által ajánlott kulcskompetenciákból kiindulva, arra építve, de a hazai sajátosságokat figyelembe véve az alábbiak szerint határozza meg a tanulási területeken átívelő általános kompetenciákat, továbbá azokat, amelyek jellemzői, hogy egyetlen tanulási területre sem köthetők kizárólagosan, hanem változó mértékben és összetételben épülnek a megszerzett tudásra, fejlődnek a tanulási-tanítási folyamatban.

1. A tanulás kompetenciái
2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
3. A digitális kompetenciák
4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák
5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

A kidolgozott helyi tantervek (lásd melléklet) a fent felsorolt kompetenciákat tartalmazzák.

6.1.1 Alsó tagozaton 2020-2021-es tanévtől kivezetésre kerül

Anyanyelvi kommunikáció

A tanuló törekszik a mások számára érthető és kifejező beszédre. Figyelemmel tud követni szóbeli történetmondást, magyarázatot. Fel tudja idézni, el tudja mondani mindennapi élményeit, olvasmányainak tartalmát. Részt vesz a beszélgetésben és vitában, meg tud fogalmazni saját véleményét. Egyéni sajátosságainak megfelelően képes szövegek értő olvasására, illetve fokozatosan kialakul a kézírása. Megismeri és alkalmazza az anyaggyűjtés és elrendezés szabályainak alapjait. Ismer és alkalmaz néhány alapvető helyesírási szabályt. Képes a korosztályának szóló irodalmi és ismeretterjesztő művek megértésére és értelmezésére.

Idegen nyelvi kommunikáció

A tanulóban felébred a nyelvek és a nyelvtanulás iránti érdeklődés. Felfedezi, hogy más országokban más szokások vannak, más nyelvet beszélnek az emberek, ez a felfedezés nyitottabbá teszi más kultúrák befogadására. Egyszerű idegen nyelvi szóbeli kommunikációval próbálkozik. Idegen nyelvi tevékenységei a korosztályának megfelelő dalokhoz, versekhez, mondókákhoz és jelenetekhez kötődnek.

Matematikai kompetencia

A tanuló képes érzékelni a tárgyak egymáshoz viszonyított helyzetét, méretét, képes a térben és a síkban tájékozódni. Gyakorlati tapasztalatait felhasználva felfedezi a mennyiségek közötti kapcsolatokat, képes ezen tapasztalatok megfogalmazására. El tud végezni egyszerű méréseket, az eredményeket a tanult mértékegységekkel le tudja írni. Képes a megtanult

matematikai algoritmusok felidézésére és használatára gyakorlati tevékenységek során. Tud fejben számolni 100-as számkörben. El tudja dönteni egyszerű állítások igazságértékét, felismer egyszerű logikai kapcsolatokat.

Természettudományos és technikai kompetencia

Kialakul a tanuló érdeklődése a szűkebb környezet jelenségeinek, folyamatainak megismerése iránt. Képesse válik a természeti világ alapvető jelenségeinek felismerésére, egyszerű törvényszerűségek meglátására. Képes arra, hogy egyszerű megfigyeléseket, kísérleteket végezzen el pontos utasítások alapján. Tud egyszerű technikai eszközöket megfelelő módon használni. Konkrét példákban felismeri az emberi tevékenység környezetre gyakorolt hatását, a káros következményeket. Felismeri a közvetlen környezet védelmének fontosságát, és törekszik a helyes magatartásminták követésére.

Digitális kompetencia

Kialakul és fejlődik a tanulóban az IKT-eszközök használata iránti érdeklődés. Képesse válik az IKT-eszközök irányított használatára (pl. képek, információk keresése, rövid szöveg létrehozása, továbbítása).

Szociális és állampolgári kompetencia

Kialakul a tanulóban a társakkal történő közös feladatmegoldás képessége, tud irányítással együttműködni velük. Nyitott társai megismerésére, igyekszik megérteni őket. Elfogadja a közösségben való normaalapú viselkedés szabályait. Megjelenik az egyre táguló környezet megismerése iránti igénye, amely hozzájárul a szülőföldhöz, a hazához való kötődés kialakulásához.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A tanuló motivált a kitűzött célok elérésében, vállalja az ezeket elősegítő feladatokat (pl. háziállatok, növények ápolása). Felismeri és megérti, hogy a feladatok megoldásához többféle út is vezethet, egyszerű élethelyzetekben képes ezeket segítséggel megtervezni. Megérti, hogy felelős a vállalt feladatok teljesítéséért, belátja mulasztásai közvetlen következményeit, képes előre látni cselekedetei egyes kockázatait.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség

A tanulónak fejlődik az emocionális érzékenysége. Képes versek, mesék befogadását, elmondását segítő, a ritmusérzékét és a mozgáskultúrát fejlesztő játékokra és gyakorlatokra, ritmikus és énekes rögtönzésekre, szerepjátékokra. Tanári segítséggel képes csoportos improvizációval kapcsolatos élmények szóbeli megfogalmazására, történetek, versek, átélt, elképzelt vagy hallott események zenei, vizuális vagy dramatikus megjelenítésére.

A hatékony, önálló tanulás

A tanuló a korosztályának megfelelő szinten képes önállóan írni, olvasni, számolni. A tanulás iránti attitűdje pozitív. Egyre gyakorlottabb figyelme összpontosításában. Tanári segítséggel képes saját tanulását megszervezni, segítséggel képes csoportmunkában aktívan részt venni, a sok pozitív visszajelzés hatására ezt egyre magabiztosabban teszi. Segítséggel felismeri szükségleteit, gyakorlatot szerez teljesítményének és képességeinek reális értékelésében.

6.1.2 Felső tagozaton a 2020-2021-es tanévtől kivezetésre kerülnek

Anyanyelvi kommunikáció

A tanuló képes érzéseinek, gondolatainak, véleményének kifejezésére, adott szempont szerint újrafogalmazására, mások véleményének tömör reprodukálására. Képes ismert tartalmú szövegeket biztonságosan elolvasni, értelmező hangos olvasással. Képes hallott és olvasott szöveg lényegének felidézésére, megértésére, értelmezésére. Önállóan olvas nyomtatott és elektronikus formájú irodalmi, ismeretterjesztő, publicisztikai szövegeket. Képes a szövegelemzés alapvető eljárásainak önálló alkalmazására, különböző műfajú és rendeltetésű szóbeli és írásbeli szövegek szerkezetének, jelentésrétegeinek feltárására, értelmezésére és értékelésére. Korosztályának megfelelő módon részt vesz az infokommunikációs társadalom műfajainak megfelelő információszerzésben és információátadásban. Törekszik az olvasható és pontosan értelmezhető írásbeli kommunikációra. Elsajátítja a jegyzetelés alapjait. Képes rövidebb szövegek alkotására különböző szövegtípusokban és műfajokban. Képes rövidebb szövegek összegyűjtésére, rendezésére. Gyakorlott a helyesírási kézikönyvek használatában, törekszik a normakövető helyesírásra. Képes művek önálló befogadására és ennek szöveges interpretálására. Képes egyes nem verbális természetű információk adekvát verbális leírására.

Idegen nyelvi kommunikáció

A tanuló felfedezi, megérti és alkalmazza a nyelvet vezérlő különböző szintű szabályokat, ami tudatosabbá és gyorsabbá teszi a nyelvtanulást. A beszédkészség és a hallott szöveg értése mellett törekszik a célnyelvi olvasásra és írásra is. Felfedezi a nyelvtanulás és a célnyelvi kultúra fontosságát. Próbálkozik önálló nyelvtanulási stratégiák alkalmazásával, és elindul a tudatos nyelvtanulás és az önálló nyelvhasználat útján. Megérti és használja a gyakoribb mindennapi kifejezéseket és a nagyon alapvető fordulatokat, amelyek célja a mindennapi szükségletek konkrét kielégítése. Képes egyszerű interakcióra, ha a másik személy lassan, világosan beszél és segítőkész.

Matematikai kompetencia

A tanuló képes matematikai problémák megoldása során és mindennapi helyzetekben egyszerű modellek alkotására, illetve használatára. A tanuló felismer egyszerű ok-okozati összefüggéseket, logikai kapcsolatokat, és törekszik ezek pontos megfogalmazására. Gyakorlott a mindennapi életben is használt mennyiségek becslésében, a mennyiségek összehasonlításában. A tanuló képes következtetésre épülő problémamegoldás során egyszerű algoritmusok kialakítására, követésére. A tanuló képessé válik konkrét tapasztalatok alapján az általánosításra, matematikai problémák megvitatása esetén is érvek, cáfolatok megfogalmazására, egyes állításainak bizonyítására.

Természettudományos és technikai kompetencia

A tanuló már képes felismerni a természet működési alapelveit, illetve az egyszerűbb technológiai folyamatokat és azok kapcsolatait. Egyre önállóan használja, illetve alkalmazza az alapvető tudományos fogalmakat és módszereket problémák megoldása során. Tudása és megfigyelési képességei fejlődésének köszönhetően tanári irányítás mellett, de mind önállóbban hajt végre kísérleteket, megfigyeléseket, amelynek eredményeit értelmezni is tudja. Technikai ismereteit és kompetenciáit kezdetben még irányítással, majd egyre önállóbban alkalmazza az iskolai és iskolán kívüli környezetben. A természettudományok tanításakor a tanulási környezetet úgy kell tehát tervezni, hogy az támogassa a különböző aktív tanulási formákat, technikákat, a tanulócsoport összetétele, mérete, a rendelkezésre álló feltételek függvényében. Az aktív tanulás konkrét módszerei (például a problémaalapú tanulás vagy a kooperatív munka) alkalmazását a fejlesztési feladat, az elsajátítandó tartalom és a tanulócsoport igényei szerint célszerű megválasztani. Felismeri az emberi tevékenység környezetre gyakorolt káros hatásait, belátja, hogy erőforrásaink döntően végesek, és ezeket

körültekintően, takarékosan kell hasznosítanunk. Nyitottá válik a környezettudatos gondolkodás és cselekvés iránt, képes környezettudatos döntések meghozatalára.

Digitális kompetencia

A tanuló mind motiváltabbá válik az IKT-eszközök használata iránt. Képes alapvető számítógépes alkalmazásokat (szövegszerkesztés, adatkezelés) felhasználni a tanórai és a tanórán kívüli tanulási tevékenységek során, illetve a hétköznapi életben. Egyre nagyobb biztonsággal és mind önállóbban képes felhasználni a számítógép és az internet által biztosított információkat, akár megadott szempontok szerinti gyűjtőmunkában is. A megszerzett információkból irányítással, majd egyre önállóbban képes összeállítani prezentációkat, beszámolókat. Ismeri az elektronikus kommunikáció (e-mail, közösségi portálok) nyújtotta lehetőségeket és használja is ezeket. Felismeri az elektronikus kommunikációban rejlő veszélyeket és törekszik ezek elkerülésére. Látja a valós és a virtuális kapcsolatok közötti különbségeket, kellő óvatossággal kezeli a világhálóról származó tartalmakat és maga is felelősséggel viszonyul a világháló használóihoz.

Szociális és állampolgári kompetencia

A tanuló nyitott más kultúrák, más népek hagyományainak, szokásainak megismerésére, megérti és elfogadja a kulturális sokszínűséget. Ismeri és helyesen használja az állampolgársághoz kapcsolódó alapvető fogalmakat. Képes együttműködni társaival az iskolai és az iskolán kívüli életben egyaránt, önként vállal feladatokat különböző, általa választott közösségekben. Képes társai számára segítséget nyújtani ismert élethelyzetekhez kapcsolódó problémák megoldásában. Megérti és elfogadja, hogy a közösség tagjai felelősek egymásért, ennek figyelmen kívül hagyása pedig akár súlyos következményekkel is járhat. Képes megfogalmazni véleményét a közösséget érintő kérdésekben, meghallgatja és képes elfogadni mások érvelését. A magyar és az európai kultúra, illetve hagyományok megismerésével kialakul a tanulóban az országhoz, a nemzethez, az EU-hoz és általában az Európához való tartozás tudata.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

Ismert élethelyzetekben a tanuló képes mérlegelni, döntéseket hozni és felmérni döntései következményeit. Képes a korának megfelelő élethelyzetekben felismerni a számára kedvező lehetőségeket és élni azokkal. Terveket készít céljai megvalósításához, és – esetenként segítséggel - meg tudja ítélni ezek realitását. Csoportos feladathelyzetekben részt tud venni a végrehajtás megszervezésében, a feladatok megosztásában. Céljai elérésében motivált és kitartó.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség

A tanuló képes korának megfelelő, különböző művészeti (zenei, irodalmi, dramatikus, képzőművészeti, fotó- és film-) élmények több szempontú befogadására, élvezetére. Képes szabad asszociációs játékokra, gondolatok, érzelmek, hangulatok kifejezésére különböző művészeti területeken alkalmazott kifejezőeszközök, módszerek, technikák alkalmazásával. Képes történetek, érzések, élmények feldolgozására különböző dramatikus, zenei, tánc- és mozgástechnikai, továbbá képzőművészeti elemek alkalmazásával. Alakulóban van önálló ízlése, és ez megnyilvánul közvetlen környezete, használati tárgyai kiválasztásában, alakításában is.

A hatékony, önálló tanulás

A tanuló rendelkezik a hatékony tanuláshoz szükséges alapvető készségekkel, azaz tud írni, olvasni, számolni, továbbá nem idegenek számára az IKT-eszközök. A tanuló képes kitartóan tanulni, a figyelmét összpontosítani, törekszik arra, hogy saját tanulását megszervezze. Képes a figyelem és a motiváció folyamatos fenntartására, elég magabiztos az önálló tanuláshoz. A tanulás iránti attitűdje pozitív. A tanuló egyre tudatosabban kezeli a saját tanulási stratégiáit, egyre gyakorlottabb abban, hogy felismerje készségeinek erős és gyenge pontjait, és hogy saját munkáját tárgyilagosan értékelje. Képes arra, hogy szükség esetén tanácsot, információt, támogatást kérjen.

6.2 A választott kerettanterv által meghatározott óraszám, kötelező tanórai foglalkozások 2020-2021-es tanévtől felmenő rendszerben

B	C	D	E	F	G	H	I	J
Tantárgyak műveltségi terület szerinti felosztásban	Alapfokú képzés nevelési-oktatási szakaszai							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom								
magyar nyelv és irodalom	8	8	6	5	4	4	3	4
Matematika								
matematika	5	5	5	5	4	4	4	4
Történelem és állampolgári ismeretek								
történelem					2	2	2	2
állampolgári ismeretek								1
hon- és népismeret*						1		
Etika / hit- és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Természettudomány és földrajz								
környezetismeret			1	2				
természettudomány**					3	3	4	5
kémia							1	2
fizika							1	2
biológia							2	1
földrajz							2	1
Idegen nyelv								
első élő idegen nyelv				2	3	3	3	3
második idegen nyelv								
Művészetek*****								
ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
dráma és színház*							1	
mozgókép-kultúra és médiaismeret*								
Technológia								
technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
digitális kultúra			1	1	1	1	1	1

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Testnevelés és egészségfejlesztés								
testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)					1	1	1	1
kötött célú órakeret***	-	-	-	-	-	-	-	-
Kötelező alapóraszám	22	22	22	23	27	26	28	28
Szabadon tervezhető órakeret****	2	2	2	2	1	2	2	2
Maximális órakeret	24	24	24	25	28	28	30	30

A választott kerettanterv által meghatározott óraszám, kötelező tanórai foglalkozások 2020-2021-es tanévtől az alábbi táblázatok kivezetésre kerülnek

Alsó tagozat

	1. évfolyam		2. évfolyam		3. évfolyam		4. évfolyam	
	előírt	javasolt	előírt	javasolt	előírt	javasolt	előírt	javasolt
Magyar nyelv és irodalom	7	8	7	8	6	7	6	7
Idegen nyelv	0	0	0	0	0	0	2	2
Matematika	4	5	4	5	4	5	4	5
Etika	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1	1	2	1	2
Ének-zene	2	2	2	2	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5
Szabadon tervezhető	2	0	2	0	3	0	3	0
Összesen	25	25	25	25	25	25	27	27

Felső tagozat

	5. évfolyam		6. évfolyam		7. évfolyam		8. évfolyam		összevont sp.	
	előírt	javasolt	előírt	javasolt	előírt	javasolt	előírt	javasolt	előírt	javasolt
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	5	3	4	4	5	4	4
Idegen nyelv	3	3	3	3	3	3	3	3	1	1
Matematika	4	4	3	4	3	4	3	4	3	3
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3
Etika	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Természetismeret	2	2	2	3					3	3
Hon- és népismeret/Tánc dráma	1	1								
Biológia-egészségtan					2	2	1	1		
Kémia					1	1	2	2		
Fizika					2	2	1	1		

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Földrajz					1	2	2	2	1	1
Ének-zene	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Informatika		1	1	1	1	1	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1	1	1			1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Szabadon tervezhető	2	0	3	0	3	0	3	0	3	3
Összesen	28	28	28	28	31	31	31	31	29	29

6.3 A kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyagát, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszama a 2020-2021-es tanévtől kivezetésre kerül

Alsó tagozat

Szabadon választható tanórai foglalkozások (szülő, gyerek)
Idegen nyelv
Informatika

1. évfolyam		2. évfolyam		3. évfolyam		4. évfolyam	
előírt	javasolt	előírt	javasolt	előírt	javasolt	előírt	javasolt
2	0	2	0	2	0	2	
	1		1		1		0
	0		0		0		1

Felső tagozat

Szabadon választható tanórai foglalkozások (szülő, gyerek)
Idegen nyelv
Természettudomány
Tanulásmódszertan
Informatika

5. évfolyam		6. évfolyam		7. évfolyam		8. évfolyam	
előírt	javasolt	előírt	javasolt	előírt	javasolt	előírt	javasolt
3	0	3	0	4	0	4	0
	1		1		1		1
	1		1		2		2
	0		1		0		1
	1		0		1		0

6.4 Tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei, figyelembe véve a tankönyv térítésmentes igénybevétele biztosításának kötelezettségét

Iskolánkban az oktató munka során a tanterv kívánalmainak megfelelő tankönyvet, munkafüzetet, térképet, stb. használunk a tananyag feldolgozásához. A tankönyvjegyzékben nem szereplő taneszközöket a jogszabálynak megfelelően az ISZSZ és a DÖK egyetértésével használjuk. Szintén a jogszabálynak megfelelően kapják tanulóink ingyenesen az elsőtől a

nyolcadik évfolyamig a tankönyveket. A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van (pl.: torna felszerelés, rajz felszerelés, technika felszerelés). Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak kidolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei (illetve, ahol nincs munkaközösség, ott az egyes szaktanárok) határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév májusában szülői értekezleteken) az iskola tájékoztatja. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetére a szülő kötelessége.

Az iskola tankönyvválasztásának szempontjai

A szakmai munkaközösségek, a tankönyvek, a taneszközök kiválasztásánál a következő szempontokat veszik figyelembe:

- a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének
- a taneszköz legyen jól tanítható, jól tanulható
- a taneszköz nyomdai kivitelezése legyen alkalmas a tantárgy óraszámának és igényeinek megfelelő használatára több tanéven keresztül
- a taneszköz minősége, megjelenése legyen alkalmas a diákok esztétikai érzékének fejlesztésére, nevelje a diákokat igényességre, precíz munkavégzésre, a taneszköz állapotának megóvására

Előnyben kell részesíteni azokat a taneszközöket:

- amelyek több éven keresztül használhatók
- amelyek egymásra épülő tantárgyi rendszerek, tankönyvcsaládok, sorozatok tagjai
- amelyekhez megfelelő nyomtatott kiegészítő taneszközök állnak rendelkezésre (pl. munkafüzet, tudásszintmérő, feladatgyűjtemény, gyakorló)
- amelyekhez rendelkezésre áll olyan digitális anyag, amely interaktív táblán segíti az órai munkát feladatokkal, 3D modellek, grafikonrajzoló, statisztikai programok, interaktív feladatok, számonkérési lehetőségek stb. segítségével
- amelyekhez olyan hozzáférés biztosított, amely az iskolában használt digitális eszközöket és tartalmakat interneten keresztül a diákok otthoni tanulásához is nyújtani tudja

6.5 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

Az 1 – 2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait
- a mozgásigény kielégítése a mindennapos testneveléssel
- a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztése
- a koncentráció és a relaxáció képességének megalapozása
- fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe
- fokozatosan kialakítjuk a kooperatív- és interaktív tanulási technikákat
- a kreativitás fejlesztése, az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés
- a tanulók egészséges terhelése

- személyre szóló fejlesztő értékelés
- helyes magatartásformák megismertetése és gyakoroltatása
- önálló tanulás és önművelés megalapozása
- biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat megalapozása
- alapvető képességek, készségek elsajátítása
- belső motivációk kialakítása változatos szervezési megoldásokkal
- cselekvő tanulás előnyben részesítése
- meglévő ismeretek felhasználása
- differenciálás a tanulás minden területén
- hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű, tehetséges tanulók esetében egyéni bánásmód alkalmazása
- tanulás esélyek egyenlőségének biztosítása, különböző tanulásszervezési megoldásokkal
- a tanulók tanulási nehézségeinek feltárása, problémáik megoldásának segítése
- a tanuló személyiségének, képességeinek, szociokulturális háttérének megismerése

A 3 – 4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- a 3 – 4. évfolyamon erőteljesebbé válnak – a 4. évfolyam végére már meghatározóan – az iskolai teljesítményelvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat-és problémamegoldáshoz, fejlesztjük a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait
- a mozgásigény kielégítése a mindennapos testneveléssel és a sportkörrel
- a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás továbbfejlesztése
- a koncentráció és a relaxáció képességének fejlesztése
- a kooperatív – interaktív tanulási technikák rendszeres alkalmazása
- a kreativitás fejlesztése, az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés
- a tanulók egészséges terhelése
- személyre szóló fejlesztő értékelés
- helyes magatartásformák gyakoroltatása
- önálló tanulás és önművelés szorgalmazása
- biztonságos szóbeli és írásbeli szóhasználat továbbfejlesztése
- alapvető képességek, készségek fejlesztése
- belső motiváció változatos szervezési megoldásokkal
- cselekvő tanulás alkalmazása
- meglévő ismeretek beépítése az új tananyagba
- differenciálás a tanítás minden területén
- hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű, tehetséges tanulók esetében egyéni bánásmód alkalmazása
- tanulási esélyek egyenlőségének biztosítása különböző tanulásszervezési megoldásokkal
- a feltárt tanulási nehézségek folyamatos figyelemmel kísérése (Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálat, Tanulási Képességet Vizsgáló és Rehabilitációs Szakértői Bizottság)
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítése szituációs játékok alkalmazásával
- önismeret, önértékelés képességének fejlesztése
- az együttműködés értékének tudatosítása a családban, a közösségekben

Az 5 – 6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- a felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása
- kreativitás fejlesztése, írásbeliség és szóbeliség egyensúlyára való törekvés, a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló fejlesztő értékelésük
- szövegértelmező és szövegalkotó értelmezés fejlesztése,
- pozitív motiváció kialakítása
- kommunikációs készség fejlesztése
- valószínűségi és statisztikai szemlélet fejlesztése
- a nyelv logikai elemeinek helyes használata
- tervezés, ellenőrzés igényének kialakítása
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani
- önismeret, önértékelés képességének fejlesztése
- az együttműködés értékének tudatosítása a családban, a közösségekben, a baráti kapcsolatokban, csoporton belül

A 7 – 8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat 7 – 8. évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaeorientációra.

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása, és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat
- fejlesztjük az igényes szóbeli és írásbeli közlést, a tanult ismeretek közötti összefüggések felismerését, azok értő alkalmazását
- fejlesztjük a kombinatorikus gondolkodást
- megismertetjük és gyakoroltatjuk a helyes magatartási formákat, a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi megalapozásával

6.6 A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

Statisztikai adatokkal igazolható, hogy a középiskolás gyermekek felénél diagnosztizálható valamilyen tartási rendellenesség, gerincferdülés, statikai lábbetegség. Ezek az általános iskolában kezdődő és a középiskolában fokozódó elváltozások rendszeres testmozgással, célirányos gimnasztikával megelőzhetőek lennének. Az elváltozások gyakorisága nem igazolja a testnevelési órák hatékonyságát. Nem az a fontos, hogy minél nagyobb erőfeszítésre serkentsük a fiatalokat, hanem azzal tudunk segíteni, ha megadjuk a lehetőséget a mindennapi testmozgásra. Ezt felismerve, a 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről előírja a diákok mindennapos testedzésének biztosítását.

Célok, alapelvek

- Minden tanuló minden nap vegyen részt valamilyen testmozgásban
- Testnevelés órán megfelelő terhelést kapjon
- Minden testnevelés órán legyen gimnasztika a helyes testtartást, helyes légzést kialakító gyakorlatok
- Gyógytorna gyakorlatok
- Minden testnevelés óra – testmozgás örömet és sikerélményt jelentsen még az eltérő adottságú tanulóknak is.
- Érvényesüljön a testnevelés személyiségfejlesztő hatása
- Tanítsunk olyan sportokat is, amelyeket egy életen át lehet folytatni az életminőség javítása érdekében (szabadidő sportok, játékok, aerobik)
- A tanulók testi-biológiai fejlődése csak rendszeres, napi testneveléssel és sporttal (testmozgással és testedzéssel) biztosítható. Ez a feladat sem előbbre, sem későbbre nem hozható és semmiféle más tevékenységgel nem helyettesíthető.
- A kisgyermek a legmaradandóbb élményüket életük elő tíz évében gyűjtik. Ha a testi készség és képességfejlesztés ebben az életkorban elmarad, a későbbiekben nem, vagy csak alacsony szinten pótolható.
- Fizikai képességek kialakítása és fejlesztése (is) csak az érzékeny szakaszokban gazdaságos (Pl. az úszástanulás érzékeny időszaka 3-10, az ügyességé 10-13 éves kor)

6.7 A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

Jelenleg kötelező tantárgy választásra csak Etika/Hit és erkölcstan tantárgyak esetében van lehetőség a szülő nyilatkozata alapján.

A módosításra minden év május 20-ig van lehetősége a szülőnek írásos formában az iskola vezetőjéhez benyújtott adatlapon.

A szabadon szervezhető foglalkozások (alprogram) esetében, aki jelentkezett bármilyen foglalkozásra hiányzás tekintetében úgy kell kezelni, mint a tanítási órákat.

6.8 A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei

Számon kérni csak olyan ismeretet szabad, amelyet megtanítottunk, illetve amelyhez a tanuló tanára vezetésével (irányításával) hozzájutott.

A számonkérésnek mindig a tanuló tudására (és nem tudásának hiányosságaira) kell irányulnia. A hiányosságok feltárásának célja a további ismeretszerzés, illetve a hiányosságok pótlásának segítése.

Lehetőséget kell adni a tanulónak a számonkérés során feltárt hiányosságok pótlására, hibák javítására.

A tanuló teljesítményét mindenkor korrekt módon, az elvárás-képesség-teljesítmény egységében kell értékelni.

Az értékelés és minősítés során arra kell törekedni, hogy az érdemjegy vagy szóveges minősítés mindenkor a tanuló teljesítményét tükrözze (és ne az osztályban, csoportban kialakult tudásbeli rangsorban elfoglalt helyét).

A tanulói teljesítmény értékelésekor a pozitív motiváció, a képességeknek a megerősítés útján történő fejlesztése az irányadó elv.

Azokat a tanulókat, akik nem magyar anyanyelvű iskolából, vagy más tanrendű iskolából érkeztek a nevelőtestület döntése alapján a más szempontok alapján értékelhetik. Pl. iskolába járási kötelezettségének eleget tett, az évfolyam követelményeit teljesítette.

6.8.1 A tanuló írásbeli beszámoltatásának formái

- témazáró dolgozat: egy teljes tantervi téma számonkérésére szolgáló, egy tanórát kitöltő, az ismeretek felidézését és alkalmazását egyaránt megkövetelő írásbeli számonkérési forma, a témazáró dolgozatban szereplő feladattípusok arányai megfelelnek a tananyag és a tantervi követelmények belső arányainak;
- egyéb dolgozat: egy tantervi téma valamely részének számonkérésére szolgáló, legfeljebb egy tanórát kitöltő írásbeli számonkérési forma, amelyben az ismeretek felidézése az alkalmazástól függetlenül vagy azzal együtt is számon kérhető
- Az év eleji, félévi, év végi felmérések alapvetően diagnosztikai célt szolgálnak: a tanulók tudásának, készségeinek szintjét mérik. E felmérők csak akkor osztályozhatók, ha megfelelő ismételtes, gyakorlás után került sor rájuk
- A tanuló tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végezzük.

Teljesítmény	Érdemjegy
0 - 30%	elégtelen (1)
31 - 50%	elégséges (2)
51 - 75%	közepes (3)
76 - 90%	jó (4)
91 - 100%	jeles (5)

Ha a szaktanár a meghatározott ponthatárok alkalmazása során szükségesnek látja, az adott osztályban, csoportban az egyes ponthatárokat legfeljebb 3 százalékponttal lefelé vagy felfelé módosíthatja.

- Az egységes értékelés érdekében félévkor és év végén a következő kerekítési szabály alkalmazandó:

Tantárgyi átlag	Érdemjegy
0-1,64	elégtelen (1)
1,65-2,64	elégséges (2)
2,65-3,64	közepes (3)
3,65-4,64	jó (4)
4,65-5	jeles (5)

A félévi, és év végi osztályzatoknál az érdemjegyeket 65 századtól felfelé kerekítjük. 5 tizedtől a pedagógus egyéni elbírálása alapján megadhatja a jobb jegyet.

6.8.2 Az írásbeli beszámoltatás korlátai, a tanulók tudásának értékelésben betöltött szerepe, súlya

1. Az írásbeli beszámoltatás szerepe, súlya:

- A számonkérési, értékelési formák (szóbeli, írásbeli) helyes aránya a pedagógia örök dilemmája. A képesség és készségfejlesztés követelménye a két forma egyenlő arányát

kívánná. A magas osztálylétszámok, a mennyiségében és sokféleségében egyre bővülő közvetítendő ismeretanyag elsajátításának pontos ellenőrzése az írásbeli számonkérést részesíti előnyben. Ugyanakkor a tanulók kifejezőképességbeli hiányosságai, a felgyorsult élettempó hatására kialakult rövidített, szinte csak jelzésszerű – az egyedi, választékos stílust nélkülöző – beszédjük az iskola felelősségét növeli ezen a téren.

- A témazáró dolgozatok – kétszeres súllyal való értékeléséről a szaktanár dönt a munkaközösség véleményének figyelembevételével. A szaktanár a tanév elején tájékoztatja a tanulókat arról, hogy melyek azok a tanulói teljesítmények, amelyeket a félévi és a tanítási év végi osztályzatok kialakításánál kétszeres súllyal fog figyelembe venni. Ilyen teljesítmény értékelésekor a naplóba és a tanuló ellenőrzőjébe piros színnel megkülönböztetett érdemjegy kerül. Az osztályzatok kialakításánál más súlyozást nem alkalmazunk.
- Az e-napló bevezetésénél kétszeres súlyozású a témazáró, év eleji év végi felmérő, feles súlyozású a szorgalmi és a házi feladatok, a többi értékelés egyszeres súlyozású.

2. Az írásbeli beszámoltatás rendje és korlátai:

- Témazáró dolgozat íratását a szaktanár legkésőbb egy héttel a dolgozatírás előtt bejelenti, a dolgozatot két héten belül kijavítja, egy napon kettőnél több témazáró dolgozatot nem írátható.
- Egyéb dolgozat íratását a szaktanár legkésőbb az előző tanítási órán bejelenti, a dolgozatot két héten belül kijavítja;
- A szaktanár egy tantárgyból nem írat újabb dolgozatot mindaddig, amíg az előző dolgozatot kijavítva ki nem adta a tanulóknak.
- A félévi és tanév végi minősítés nem alakítható ki csak írásbeli számonkérés alapján született érdemjegyekből azokból a tantárgyakból, amelyek alkalmasak a szóbeli kifejezőképesség fejlesztésére.
- A diákok írásbeli dolgozatait, beszedett füzetét, beadott munkáját (házi dolgozatok, tanulói kutatómunkák anyaga) egy héten belül értékelni, javítani kell.

6.9 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Csoportbontásoknál figyelembe vesszük az osztályok létszámát, szaktantermek befogadó képességét. Általános alapelv, hogy informatika tantárgynál minden tanuló önállóan tudjon a számítógéppel dolgozni.

Idegen nyelvnél figyelembe vesszük a nyelvi fejlettségi szinteket, valamint a választás lehetőségét. (angol, német – haladó, kevésbé haladó csoportok).

Matematika tantárgynál figyelembe vesszük a fejlettségi szintet, valamint a választás lehetőségét (nívó csoport).

Etika/Hit- és erkölcstan tantárgyaknál a jogszabályoknak és a választásoknak megfelelően szervezzük a csoportokat.

6.10 A tanulók fizikai állapotának és edzettségének méréséhez szükséges módszerek

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 80. § (9) bekezdése szerint az iskola az oktatásért felelős miniszternek a tanév rendjéről szóló rendeletében meghatározott mérési időszakban, tanévenként megszervezi - a felnőttoktatásban és az 1-4. évfolyamon

tanulók kivételével - a tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát azokon az évfolyamokon, ahol a testnevelés tantárgy tanítása folyik.

A fizikai fitsségi méréshez kapcsolódó iskolai adminisztrációs feladatok elvégzéséhez, a mérési eredmények rögzítéséhez az intézményeknek az alábbi programokat kell használniuk:

1. Mérési azonosító generátor
2. Nemzeti Egységes Tanulói Fitsségi Teszt rendszer (a továbbiakban: NETFIT® rendszer)

A Nemzeti Egységes Tanulói Fitsségi Teszt (NETFIT®) egy olyan diagnosztikus értékelő rendszer, amely segítségével a tanulók egészségközpontú fizikai fitsségi állapota országosan egységes módszertan segítségével mérhető és értékelhető.

A NETFIT® tehát az egészséggel kapcsolatos fitsségi állapotot átfogóan jellemző mérési, értékelési és online visszajelentő rendszer. A program egyedülálló jellemzői közé tartozik, hogy egészségkritérium értékek segítségével, objektív módon teszi lehetővé a személyre szabott egyéni értékelést a tanulók egészségközpontú fitsségi állapotáról.

A NETFIT® egészségközpontú fitsség tesztelemeivel a fitsségi állapot három lényeges összetevőjét lehet mérni, amely összefüggésben áll az általános egészségi állapottal.

Ez a három fő komponens:

- a kardiovaszkuláris fitsség (aerob kapacitás)
- a vázizom funkcionális fitssége (izomerő, erő állóképesség, hajlékonyság)
- a testösszetétel (testzsír százalék, testtömeg index).

Mindegyik tesztfeladat esetében nemre és életkorra specifikus kritérium-orientált sztenderdek alapján történik az értékelés, amelyek az egészséggel kapcsolatos minimum fitsségi értékek alapján kerültek megállapításra.

Eszerint a tanulók teszteredményei:

- egészségzónába,
- fejlesztés szükséges és
- fokozott fejlesztés szükséges zónákba sorolhatók.

A NETFIT® segítségével lehetőség nyílik a tanulók fitsségi állapotának teljes körű értékelésére, a fejlesztendő területek feltérképezésére és célzott, személyre szabott fejlesztési javaslatok megfogalmazására.

A NETFIT® fitsségmérési rendszer négy különböző fitsségi profilt különböztet meg, amely profilokhoz különböző fitsségi tesztek tartoznak.

1. TESTÖSSZETÉTEL ÉS TÁPLÁLTSÁGI PROFIL BMI (Testtömeg-index) az egyén testmagasság és testtömeg értékeit felhasználva egy arányszámot képez. Kiszámítása során a kilogrammban megadott testtömeget osztjuk a méterben mért testmagasság négyzetével ($BMI = \text{testtömeg (kg)} / \text{testmagasság}^2 \text{ (m}^2 \text{)}$).
2. TESTZSÍRSZÁZALÉK-MÉRÉS bioimpedancia-analizátor segítségével.
3. AEROB FITTSÉGI (ÁLLÓKÉPESSÉGI) PROFIL
Állóképességi ingafutás teszt (20 méter vagy 15 méter) – aerob kapacitás: A teszt során 20 méteres távolságokat kell folyamatosan, hangjelzéssel szabályozott időtartamokon belül lefutni. A hangjelzések közötti idő percenként csökken, vagyis a futás sebessége progresszíven emelkedik, mely fontos követelmény a megfelelő terheléshez, és az objektív megítéléshez.
4. VÁZIZOMZAT FITTSÉGI PROFIL
 - Ütemezett hasizom teszt – hasizomzat ereje és erő-állóképessége: A teszt végrehajtásának állandó sebességét folyamatos hangjelzés, a törzs elmozdulásának

mértékét pedig az erre szolgáló, a talajon rögzített távolságjelző csík biztosítja. A tanuló feladata a teszt során teljes elfáradásig végezni a feladatot.

- Törzsemelés teszt – törzsfeszítő izmok ereje és nyújthatósága: A tanuló törzsemelést végez oly módon, hogy a 30 cm-t ne haladja meg az áll és talaj közti távolság. Feje a gerinccel neutrális helyzetben van (a törzs meghosszabbításában).
 - Ütemezett fekvőtámasz teszt – felsőtest izomereje: Az ütemezett fekvőtámasz teszt során a fekvőtámasz-helyzetben 90°-os könyökszögig végzett karhajlítást karnyújtást kell végezni hangjelzésre folyamatosan.
 - Kézi szorítóerő mérése – kéz maximális szorító ereje – elektronikus kézi dinamométer használatával mérjük, mindkét kéz erejét vizsgáljuk.
 - Helyből távolugrás teszt – alsó végtag robbanékony ereje – az elugróvonal és utolsó nyom közti távolságot mérjük.
5. HAJLÉKONYSÁGI PROFIL Hajlékonysági teszt – térdhajlítóizmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedlem: A tanulónak törzsdöntést kell végeznie előre háromszor, majd negyedekre megtartani a pozíciót, míg leolvassák az eredményt a hajlékonysági mérődobozról. Mindkét oldalra el kell végezni a tesztet.

NETFIT® online adatkezelési rendszere:

A NETFIT® lehetővé teszi:

- a diákok számára, hogy a fittségi teszteredményeiket online környezetben, az összes mérési eredmény figyelembevételével kezelni tudják.
- A szülők számára biztosítja, hogy követni tudják gyermekeik fizikai fittségi adatait, és tájékozódni tudjanak fejlődésükről.
- A pedagógusok számára pedig lehetővé válik a diákjaik és osztályaik együttes kezelése, fejlődési jellemzőik, állapotváltozásuk nyomon követése. Az egyéni értékelőlapok és a statisztikai lekérdezés lehetőségei megteremtik a lehetőséget az osztály- és egyénspecifikus fittségi program kidolgozására, ezen keresztül pedig a diagnosztikus pedagógiai értékelő funkció valódi, testnevelést támogató eszközzé válik.

Az eredmények digitalizált kezelése korszerű és folyamatos visszajelentést ad a gyermekek számára, ezzel is segítve az egyéni és önálló mozgásprogramok tervezését, és a testnevelés oktatási hatékonyságának növekedését.

El kell érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése, motivációs tényezőként hasson a tanulókra, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás is.

ÁLTALÁNOS MÉRÉSI SZEMPONTOK

- A mérés megkezdése előtt a tanulónak tisztában kell lenni a mérés céljával, gyakorlati hasznosságával és az elvégzendő feladatokkal.
- Valamennyi próbát tornateremben valamint sportudvaron tornaruhában, sportöltözetben célszerű végezni.
- A mérést mindig előzze meg az általános és speciális bemelegítés.
- A feldolgozásra alkalmas próbákkal egyszerűen, objektíven mérhető, értékelhető a tanulók fizikai állapota.
- Az általános testi erő, erő-állóképesség mérésére alkalmazott próbák elvégzésekor (minden próbán minimum 3 kísérleti lehetőség megadásával) a legjobb teljesítményt kell nyilvántartásba venni, és a megfelelő pontértéket, (a megadott táblázat segítségével) meghatározni.
- Az általános fizikai teherbíró-képesség közös mérése és értékelése során el kell érni, hogy a tanulók elméletben és gyakorlatban is megszerezzék azokat az alapvető élettani, egészségügyi és edzéselméleti ismereteket, amelyek elengedhetetlenül szükségesek a

fizikai állapotuk szinten tartásához, szükség esetén fejlesztéséhez, valamint szintjének ellenőrzéséhez.

- A teljesítmény mérésére, értékelésére alkalmas próbákat azzal a tanárral legcélszerűbb elvégeztetni, aki a tanulók testi nevelésével foglalkozik.
- A próbák mérése és értékelése a (testnevelő) tanár irányítása mellett, a tanulók önállóan végzik.
- A tanulók általános fizikai teherbíró képességének fokozatos fejlesztése, mérése, az iskolai testnevelés részévé, kiemelkedő feladatává kell, hogy váljék.

6.11 Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

Célok, feladatok az egészségnevelésben:

- A tanulók korszerű ismeretekkel és azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében.
- Ismerjék fel a tanulók azt, hogy milyen összefüggés van az életmód, viselkedés, környezet és az egészségi állapot között.
- Az egészségnevelés során megszerzett ismeretek, tapasztalatok ösztönözzék a diákokat arra, hogy kialakuljon bennük az önmagukkal szembeni felelősségérzet, segítsen nekik a további életük során az életmódbeli döntések meghozatalára, ezzel is segítve, hogy az egészséget támogató magatartásformák, megoldási módok alternatívaként jelenjenek meg mindennapi életünkben.
- Az egészségnevelési munkánk eredményeként váljon érthetővé és élményszerűvé a tanulók számára az „egészséges” - „kevésbé egészséges” tevékenységi formák közti különbség és a pozitív életszemlélet.
- Ismerkedjenek meg a tanulók az aktív életmód által kínált előnyökkel, elsősorban a mindennapi mozgás kedvező élettani hatásaival, ezáltal a saját fizikai képességeik megőrzésében játszott szerepével.
- Feladatunk segíteni a diákokat, hogy átéljék a szűkebb és tágabb környezetért vállalt felelősség érzését, ismerjék fel egyéni lehetőségeiket a természetvédelem területén.

A nevelésben résztvevő személyek:

- Az iskola minden pedagógusa az erre alkalmas tanórai és tanórán kívüli foglalkozások során.
- Iskolai egészségügyi szolgálat: iskolaorvos, védőnő, fogorvos
- Iskolán kívüli meghívott szakemberek, mentősök, rendőrök, katasztrófavédelem

Célok, feladatok a környezeti nevelés területén:

- A tanulóknak a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése, a természetet, az embert, az épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer megalapozása.
- Tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük azokat a környezet megővéséhez szükséges képességeket és készségeket, amelyek a természeti és a társadalmi környezet zavartalan működését elősegíthetik.
- A tanulók az életkoruknak megfelelő szinten foglalkozzanak a környezet megővésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel:
 - a környezet fogalmával,
 - a földi rendszer egységével,

- a környezetszennyezés formáival és hatásaival a környezetvédelem lehetőségeivel,
- lakóhelyünk természeti értékeivel,
- lakóhelyünk környezetvédelmi feladataival.
- A környezeti nevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.

Az iskolai program témakörei évfolyamokra, tantárgyakra lebontva:

- Személyes higiénia, táplálkozás.
- Családi és kortárs kapcsolatok.
- Környezetvédelem.
- Aktív életmód, sport.
- Szexuális fejlődés, nevelés.
- Alkohol, kábítószer, dohányzás.
- Az egészségnevelést szolgáló tanórán kívüli foglalkozások.
- Egészségügyi szolgáltatások, külső szakemberek.

Egészségnevelést szolgáló tanórán kívüli foglalkozások

- lakóhelyünk tágabb környezetének megfigyelése, megismerése
- évente papírgyűjtés során hívjuk fel a tanulók figyelmét az anyagok újrahasznosítására
- folyamatos szelektív hulladékgyűjtéssel védjük környezetünket
- évente különféle programokkal emlékezünk meg a Föld Napjáról, a Víz Világ Napjáról
- nyaranta a lehetőségekhez mérten táborokat szervezünk

6.12 A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Sokszínű tevékenységformák biztosítása:

- egyénre szabott, differenciált tanulásszervezése;
- kooperatív technikák alkalmazása;
- tevékenységközpontú pedagógiák alkalmazása;
- individuális tanulás előtérbe helyezése;
- az alapozó időszak elnyújtása;
- fejlesztő értékelés alkalmazása;
- napközi otthon, szakkorrepetálás biztosítása;
- a pedagógiai munkát segítő szakemberekből álló team létrehozása – gyógypedagógusok, fejlesztő pedagógusok, gyermek-és ifjúságvédelmi szakember, családgondozó;
- tanulásmódszertan tanítása;
- kreatív tevékenységek;
- sport tevékenységek;
- kommunikáció fejlesztése;
- önismereti foglalkozások;
- drámajáték;

Lehetőségként (szakember függvényében):

- mozgás- és játékterápiás csoportok;
- viselkedés-, játékterápia;
- családterápia;

6.13 A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

6.13.1 A magatartás és a szorgalom helyi minősítési rendszere

Tanulóink személyiségfejlődésének, neveltségi szintjük értékelésének fontos eszköze magatartásuk és szorgalmuk minősítése. A minősítési rendszerrel célunk az egységes szemléletű értékelés megvalósítása.

6.13.2 A minősítés formái

A tanuló magatartásának értékelése, minősítése: példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2).

A tanuló szorgalmának értékelése, minősítése: példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2).

Félévkor a minősítés az ellenőrző könyvbe csak számmal kerül be, az év végi bizonyítványba a fenti egyszavas minősítéseket kell beírni.

6.13.3 A minősítés eljárásrendje

A tanulók magatartását és szorgalmát az első évfolyamon félévkor és év végén szóveges minősítéssel kell kifejezni. A második évtől a hagyományos osztályzatos módszert használjuk, azaz a tanuló magatartását és szorgalmát tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeljük, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősítjük.

Az osztályfőnök az általa gyűjtött információk alapján a félévi, illetve az év végi osztályozó értekezleten javaslatot tesz az egyes tanulók minősítési fokozatára.

A minősítések kialakításában az osztályfőnök támaszkodik az osztályban tanító tanárok véleményére és a minősítést megvitatja az osztályközösséggel, valamint az érintett tanulóval.

Változtatni kell annak a tanulónak a magatartási érdemjegyét, akinek a tanárokhöz, felnőttekhez, társaihoz való viszonya kifogásolható.

A végleges minősítés a nevelőtestület döntése alapján alakul ki az érvényben lévő minősítési fokozatok alapján.

Az első félévben az adott időszakot -, a tanév végén az egész tanévben mutatott magatartást és szorgalmat értékeljük.

A félévi és év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

Az egyéni tanrendű tanuló magatartását és szorgalmát nem kell minősíteni.

Az értékelés alapelveit, az egyes minősítések feltételeit az osztályfőnök a tanulókkal az év eleji első osztályfőnöki órákon, a szülőkkel a tanév első szülői értekezletén ismerteti.

6.13.4 A magatartás értékelésének és minősítésének követelményei

„Példás” magatartású az a tanuló, aki

- magatartása, cselekedetei elismerést váltanak ki társaiból, tanáraiból,
- felelősséget vállal tetteiért,

- tiszteli és elismeri mások értékeit, jóindulattal segíti társait, aki tudásával, a közösségben elért helyzetével soha nem él vissza,
- a nyelvi fordulataiban kerüli a durva, trágár kifejezéseket,
- képes kulturáltan fellépni saját maga és szűkebb környezete érdekében,
- szívesen vállal munkát osztálya, iskolája, közössége érdekében,
- ügyel környezete rendjére, tisztaságára, szándékosan nem okoz kárt,
- betartja az iskola házirendjét,
- nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása,
- nem lehet példás annak a tanulónak a magatartása, aki valamelyik tantárgyból félévkor, vagy év végén elégtelen osztályzatot kapott.

„Jó” magatartású az a tanuló, aki

- a példás magatartás követelményeinek javarészt megfelel, de cselekedeteit, ítéleteit időnként az indulat vezérli,
- a házirendet betartja,
- tiszteli a felnőtteket, társait,
- trágár, durva kifejezéseket nem használ,
- feladatait becsülettel elvégzi, de a közösségért vállalt munkára önként csak ritkán vállalkozik, a rábízottakat tőle elvárható módon teljesíti,
- az osztály vagy az iskola közösségi munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt,
- ügyel környezete rendjére, tisztaságára, szándékosan nem okoz kárt,
- nincs írásbeli intője vagy megrovása.

„Változó” magatartású az a tanuló, aki

- cselekedetei következményeit nem képes felismerni, így az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be,
- a tanórán vagy tanórán kívül többször viselkedik fegyelmezetlenül,
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik,
- játékokban gyakran vét a szabályok ellen, közösségi munkájában sokszor udvariatlan, durva,
- sérelmeit időnként önbíráskodással torolja meg,
- az órai munka során nem kellő figyelemmel dolgozik, időnként mással foglalkozik,
- ha feladattal bízzák meg, azt elvégzi, de nem kellő figyelemmel,
- környezete rendjéért keveset tesz, vagy nem érdekli,
- a viselkedési szabályokat csupán úgy tudja betartani, ha gyakran figyelmeztetik rá,
- igazolatlanul mulasztott,
- osztályfőnöki figyelmeztetése, intője van.

„Rossz” a magatartása annak a tanulónak, aki

- a házirend előírásait sorozatosan megsérti, nem tudja és nem is akarja betartani az iskolai házirendet,
- feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti,
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen,
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik,
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést - oktatást akadályozza,
- szándékosan rongálja környezetét,
- több alkalommal igazolatlanul mulaszt,

- több szaktanári figyelmeztetést kap, illetve van osztályfőnöki megrovása, vagy ennél magasabb fokú büntetése.

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

6.13.5 A szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei

„Példás” szorgalmú az a diák, aki

- képességeinek megfelelő, egyenletes teljesítményt nyújt,
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi,
- a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is. és azokat elvégzi,
- munkavégzése pontos, megbízható,
- a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként vesz részt,
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.

„Jó” a szorgalma annak a diáknak, aki

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt,
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik,
- a tanórákon többnyire aktív,
- többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem vállal, de az ilyen jellegű megbízást teljesíti,
- taneszközei tiszták, rendezettek.

„Változó” a szorgalma annak a diáknak, aki

- tanulmányi teljesítménye elmarad képességeitől,
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti,
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik,
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja,
- önálló munkája figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.

„Hanyag” a szorgalma annak a diáknak, aki

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében,
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg,
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen,
- feladatait folyamatosan nem végzi el,
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek,
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül,
- félévi, vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

A magatartás és szorgalom megítélésekor mindig figyelembe kell venni a gyermek életkörülményeit és képességszintjét.

6.13.6 Az iskolai jutalmazás formái

Az iskola jutalomban részesíti azt a tanulót, aki képességeihez mérten:

- példamutató magatartást tanúsít,
- folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
- az iskolai közösség érdekében közösségi munkát végez,
- iskolai és iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, előadáson, bemutaton vesz részt,
- vagy bármilyen más módon segít az iskola hírnevének megőrzésében, annak növelésében.

Az iskolában tanév közben a következő dicsérek adhatók:

- szaktanári dicséret,
- osztályfőnöki dicséret,
- intézményvezetői dicséret,
- nevelőtestületi dicséret.

Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén:

- szaktárgyi teljesítményért,
- példamutató magatartásért,
- kiemelkedő szorgalomért,
- példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthetők. A dicséretet a tanuló bizonyítványába kell bevezetni.

Az egyes tanévek végén, valamint a nyolc éven át jeles eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át. A legkiválóbb tanulók az intézmény által alapított díjban (Ladányi-díj) illetve egyéb tárgyjutalomban részesülhetnek a nevelőtestület döntése alapján.

A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudtára kell adni.

Az iskolán kívüli versenyeken, előadásokon, bemutatókon, vetélkedőkön eredményesen szereplő tanulók intézményvezetői dicséretben részesülnek.

A kiemelkedő eredménnyel végzett közös munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és könyvjutalomban lehet részesíteni.

7 Tantárgyak követelményei

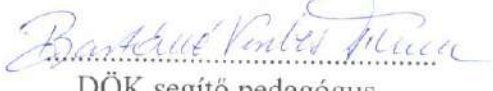
Mellékletként csatolva.

8 Jóváhagyási, egyetértési és véleményezési záradékok

2022. augusztus 30. napján a Szülői Szervezet képviselőivel tartott megbeszélésen a Pedagógiai Program módosításának tervezete – Mellékletként a Komplex Alapprogram intézményi bevezetése - ismertetésre került. Az érintettek véleményezési jogukkal élve, a dokumentumban megfogalmazottakat véleményezték és további javaslattétel nélkül elfogadták.

.....
ISzSz vezető

2022. augusztus 30. napján az iskolai Diákönkormányzat képviselőivel tartott megbeszélésen a Pedagógiai Program módosításának tervezete - Mellékletként a Komplex Alapprogram intézményi bevezetése - ismertetésre került. Az érintettek véleményezési jogukkal élve, a dokumentumban megfogalmazottakat véleményezték és további javaslattétel nélkül elfogadták.

.....
a Diákönkormányzat elnöke

.....
DÖK segítő pedagógus

A Pedagógiai Program módosítását - Mellékletként a Komplex Alapprogram intézményi bevezetését - a nevelőtestület **2022. augusztus 30. napján elfogadta.**

A Pedagógiai Program megküldése a fenntartónak 2022. szeptember 15.

A Pedagógiai Program érvénybelépésének időpontja, a fenntartó jóváhagyásának napja.

CEGLÉDI TANKERÜLETI KÖZPONT

9 MELLÉKLET: KOMPLEX ALAPPROGRAM

A Komplex Alapprogram az 1-4. és 5-8. évfolyamon kerül bevezetésre a 2018/2019-es tanévben, 2011. évi CXCV. Tv. figyelembe vételével.

9.1 ALAPELVEK, CÉLOK, FELADATOK

9.1.1 Célok:

- ✓ A végzettség nélküli iskolaelhagyásra vonatkozó országos és intézményi stratégia prevenciós célú beavatkozásainak megalapozása.
- ✓ A lemorzsolódás megelőzése, tanulást támogató pedagógiai módszerek alkalmazása.
- ✓ Az iskolai nevelés-oktatás az esélyegyenlőség szempontjait figyelembe véve hozzájáruljon a tanulók személyiségének, képességeinek és készségeinek kibontakoztatásához.
- ✓ Segítse a szellemi, testi fejlődésüket és az egészséges életmód kialakulását.
- ✓ Biztosítsa a továbbtanuláshoz szükséges alapvető készségeket, az önművelés képességét.
- ✓ Transzverzális készségek fejlesztése (kritikus gondolkodás, kreativitás, kezdeményezőkészség, problémamegoldó gondolkodás, kockázatelemzés, döntéshozatal és az érzelmek kezelése).
- ✓ Tanulástámogató módszertan (tanítási stratégia) alkalmazása, melynek központi eleme a heterogén tanulócsoportokban folyó differenciált fejlesztés (Differenciált Fejlesztés Heterogén Tanulócsoportokban, DFHT). Ennek segítségével képessé váljanak a tanulók az önálló és a társas tanulásra, egyszóval: az eredményes tanulásra.

9.1.2 Alapelvek:

A Komplex Alapprogram megvalósítása során kiemelt jelentőségű, hogy az a koherenciát biztosító, a célokkal egybevágó alapelvekre épüljön, ezzel megalapozva az alprogramok egységes rendszerét.

A program legfontosabb alapelvei:

1) adaptivitás; 2) komplexitás; 3) közösségiség; 4) tanulástámogatás; 5) méltányosság

9.1.3 Komplex Alapprogram

- ✓egységes rendszerbe ötvözi a pedagógiai gyakorlatban eddig használt differenciált fejlesztést támogató módszereket;
- ✓alkalmazza a tanulók iskolai helyzetét, **státuszát** megváltoztató és ezzel a tanulási motivációt növelő Komplex Instrukciós Programot;
- ✓különös hangsúlyt fordít a tanulók alapvető képességeinek, készségeinek kialakítására az alprogramok segítségével.

A Komplex Alapprogram jelszava: **Tanulni élmény!**, amely magával hozza az élményalapú tanulást, ami nem valósulhat meg máshol, mint az Élménysuliban. Programunk eleme a tanulók aktív tanórai részvételének támogatása, mely a pozitív élményeken keresztül valósul meg. Ennek mozgatórugója az interaktív, a tanulók bevonásán alapuló kreatív feladatmegoldás, az együtt tanulás élménye.

9.2 FELADATOK, ELJÁRÁSOK, ESZKÖZÖK, MÓDSZEREK

9.2.1 Fejlesztési feladatok:

- ✓ Fejlesztjük az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motívumokat (önfejlesztő elképzelések) és tanulási képességeket (stratégiákat és módszereket)!
- ✓ A tanulási stratégiák, módszerek és technikák megtanítása minden tanulónak.
- ✓ A mérés, mint a képességfejlesztés alapeleme. Nem az elsajátított ismeretanyag mennyiségének, hanem a kompetenciák szintjének meghatározását szolgálják.
- ✓ Differenciált nehézségű feladatokkal, testre szabott egyéni és csoportos foglalkoztatással lehetőséget adunk az egyéni haladási ütem kialakítására.
- ✓ A tehetséges gyermekeket valós szükségleteik szerint segítjük a saját önfejlesztő stratégiájának kialakításában és megvalósításában.
- ✓ Demokratikus alapokon álló, integratív tanár – diák viszonyt alakítunk ki. A tanítási órák légköre, hangulata oldott, a tanulók sikerorientált beállítódással dolgoznak, a pedagógus csak facilitáló szorongásszintet tart fenn.
- ✓ Növeljük tanulóink önbizalmát és önértékelését, építjük a pozitív énképét, erősítjük, a belső kontrolllos beállítódását fokozzuk a felelősségvállalást, az önállóságot!
- ✓ Tudatosan neveljük „én” erős, jó komfortérzésű fiatalokat.
- ✓ Az szocializáció folyamatainak tudatos irányítása, elősegítése.
- ✓ Az egyéni munkakultúra kialakítása, a kötelességekhez való pozitív viszonyulás (attitűd) kiépítése.

9.2.2 Kiemelt feladatok:

A modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulás-szervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá tétele.

- ✓ A tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában a **tevékenység-központú tanítási gyakorlatot** honosítjuk meg, mely életszerű helyzetek teremtésével alkalmat nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére.
- ✓ Növeljük a **tanulók aktív részvételét** igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték, drámapedagógia stb.).

- ✓ Differenciált foglalkoztatással, az egyéni haladási ütemhez igazított fejlesztő terheléssel.
- ✓ Alkalmazzuk a DFHT módszerét.
- ✓ Alkalmazzuk a kooperatív tanulási-tanítási technikákat és módszereket.
- ✓ A különböző kommunikációs technikák és konfliktuskezelési stratégiák elsajátíttatása.
- ✓ Az alprogramokkal illetve gazdagító, dúsító feladatokkal, programokkal és valódi problémák megoldásával alkalmazkodunk a különböző tanulói képességekhez.
- ✓ A szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztése a nevelési célrendszer központi eleme; a konstruktív életvezetésre történő felkészítés feltétele.
- ✓ Önszabályozási stratégiák, autentikus, életszerű helyzetek kialakítása, amelyek során szerzett kompetenciákat a későbbiekben alkalmazniuk kell.
- ✓ A mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerben meghatározott rend szerint funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és szummatív méréseket.
- ✓ Emberléptékű következetes követelés.
- ✓ Fejlesztő hatású visszacsatolás, mérés-értékelés.
- ✓ Érdemjegy, pontszám és százalékok nélkül, szóban és írásban is visszajelzést kap a tanuló, ami kiemeli erősségeit és annyi problémával szembesíti, amennyit a közeljövőben reálisan képes megoldani.

9.2.3 Komplex Alapprogramban megjelenő eszközök:

- ✓ A program szakmai anyagai
- ✓ Nevelési- oktatási program - KAK
- ✓ Tanítási stratégia - DFHT
- ✓ Alprogrami koncepciók (5 db.)
- ✓ Alprogrami eszköztár és feladatbank (5 db.)
- ✓ Tanítói- tanári kézikönyvek (10+16 db.)
- ✓ Órai illusztrációk, példák
- ✓ Foglalkozástervek
- ✓ Tankockák

9.2.4 További tanulást segítő eszközök:

- ✓ Az intelligencia és kreativitás - fejlesztő egyéni programok.
- ✓ A komplex személyiségépítés teljes eszközrendszere.
- ✓ Az ismeretek és összefüggések tanulói felfedezése, a szemléltetés, cselekvés, az aktivizáló módszerek alkalmazása jellemzi a tanulási – tanítási folyamatokat.
- ✓ A pozitív motiváció eszközei, a jutalmazás és büntetés módszereinek mértéktartó (nem szélsőséges) alkalmazása.
- ✓ Személyes példamutatással neveljük gyermekeinket a változatos kommunikációs technikák alkalmazására, toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartása, a konfliktusok kezelésére.
- ✓ Önértékelés, önkontroll, önfejlesztő stratégia alkalmazása. Pozitív tartalmú szociális kapcsolatok építése.
- ✓ A kulturált és egészséges életvitel kialakítása.
- ✓ A hagyományos és digitális ismerethordozók sokaságából kiválasztva az adott életkorban célszerű módszerek és eszközök; egyéni és csoportos aktivitásra serkentő munkaformák alkalmazása.

9.2.5 Tanulásszervezés, alkalmazott módszerek

9.2.5.1 Tanulásszervezés folyamatában az alábbi elvek érvényesülnek:

- a rend és fegyelem fenntartása
- tanuló szabadságának biztosítása
- tanulói viselkedés szabályozása
- pozitív tanulási légkör biztosítása
- csoportfolyamatok elősegítése

9.2.5.2 Alkalmazott módszerek:

A tanítás – tanulási folyamatban a **DFHT tanítási-tanulási stratégiát** alkalmazzuk, mint a Komplex Alapprogram hangsúlyos elemét.

A kötelező tanítási órák 20%-ban a DFHT módszert, ezen belül KIP módszer (10%) alkalmazása szükséges.

9.2.5.3 A DFHT célja:

- ✓ A tudásban és szocializáltságban heterogén tanulói csoportok fejlesztése.
- ✓ A tanulói viselkedés pozitív befolyásolása.
- ✓ Az alulmotiváltság mérséklése.
- ✓ A kognitív, affektív, szociális képességek fejlesztése.
- ✓ A tanulók közötti együttműködés elősegítése.

9.2.5.4 DFHT koncepciója, módszerei:

Egyénre szabott differenciálás

- ✓ egyedül végzett munka
- ✓ rétegmunka
- ✓ teljesen egyénre szabott munka
- ✓ részben egyénre szabott munka

Párban folyó munka

- ✓ páros munka
- ✓ tanulópárok munkája

Csoportban végzett munka

- ✓ A kooperatív munka, kooperatív tanulás, kollaboratív munka
- ✓ KIP

Ezenkívül a tanórák 80%-ban a pedagógus választ módszereket.

9.2.5.5 Alapmódszerek:

- ✓ tanári magyarázat (frontális tanítás): beszélgetés, kérdezve kifejtés, előadás, szemléltetés
- ✓ munkáltatás (egyéni, de nem önálló): variációs módszer, házi feladat
- ✓ individuális (egyéni és önálló tanulás): egyéni feladatok

9.2.5.6 Motiváló módszerek:

- ✓ páros munka
- ✓ csoportmunka
- ✓ játék
- ✓ szerepjáték (drámapedagógia)
- ✓ vita
- ✓ kutató-felfedező módszer
- ✓ kooperatív módszerek
- ✓ projekt módszer
- ✓ szituációs játékok

9.3 A Komplex Alapprogram sajátosságai:

9.3.1 A Komplex Alapprogram alprogramjai:

Az „Élménysuliban” minden alprogram megjelenik, hetenként javasoltan, minimum egy órában. Az alprogramok aránya az iskola profiljához igazítható (pl. művészeti iskolák, sportiskolák stb.)

9.3.1.1 A testmozgásalapú alprogram (TA)

Az alprogram az iskolai testmozgásprogramok három területén kívánja bővíteni, sajátélmény-szerzést biztosító tanulási környezetben a pedagógusok módszertani repertoárját és szemléletét:

- ✓ testnevelés óra
- ✓ mozgásos tanulás osztálytermi környezetben
- ✓ szabadidős mozgástevékenységek

A TA a testmozgás iskolai környezetben előforduló minden formájára támaszkodva, tanulástámogató eszközeivel vesz részt a tanulói komplex személyiségfejlesztésben.

Az aktív, kreatív, felelősségteljes magatartást kialakító oktatási módszerek alkalmazásával teszi az alprogram a testmozgáson alapuló tevékenységeket a közösségi célok és az egyéni felelősség életgyakorlatává.

Cél még az egészségtudatos, jövőorientált életmód kialakítása.

Az alprogram tartalma:

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató **módszerek és keresztntantervi** tartalmak implementációjának támogatása **testnevelés órai környezetben**, a differenciálásra építve.

Mozgásos tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő **integrálása osztálytermi környezetben**.

Önkéntességre és befogadásra épülő **informális és nonformális tanulás testmozgás-alapú támogatása iskolai környezetben**.

9.3.1.2 Az életgyakorlat-alapú alprogram (ÉA)

Az **Életgyakorlat-alapú alprogram** egy olyan pedagógiai rendszert mutat be, amely hozzájárul az egyén és **természeti, társadalmi környezete kölcsönhatásának** tudatos és felelős alakításához.

Az életgyakorlat koncepció egyrészt figyelembe veszi a tanulók szükségleteit, és ennek függvényében eltérő tanulási-tanítási egységeket tartalmaz.

Minden egységen belül **alternatív, a tanulók képességeihez, érdeklődéséhez, tempójához igazítható tanítási eszközöket, munkaformákat ajánl**.

Az **alprogram célja**, hogy az **életben hasznosítható** ismereteket, tapasztalatokat szerezzon a gyermek, amely sikeres **életvezetési kompetenciákkal** vértézi fel.

Cél továbbá, hogy **megalapozza a vitakultúrát, kritikus gondolkodást és az önálló felelősségvállalást**.

Célunk még az **életformák** sokszínűségének tisztelete, a **családi közösségek** megbecsülése, az **egészséges énkép** kialakítása.

A célrendszerben hangsúlyos, hogy az egyén és környezete között dinamikus viszony van, így az **életgyakorlat témái komplexek** és minden szinten - a rendszerszemléletnek megfelelően - kidolgozásra kerülnek.

Az alprogram tartalma:

- ✓ egészséges életmód, életvezetés
- ✓ környezettudatosság (fenntarthatóság)
- ✓ állampolgári felelősség (közösségi szerepek)
- ✓ életút-támogató pályorientáció
- ✓ család, párvalasztás

- ✓ érzelmi intelligencia (szociális készségfejlesztés)

9.3.1.3 A művészetalapú alprogram (MA)

- ✓ Az alprogram a művészeti nevelést célzó tanórák, a művészeteket pedagógiai eszközként felhasználó **osztálytermi tanulás és a szabadidős művészeti tevékenységek** terén nevelő/oktató pedagógusok metodológiai fejlesztésén keresztül hat a végzettség nélküli iskolaelhagyás mérséklésének irányába.
- ✓ A **művészettel nevelés sok és sokféle lehetőséget teremt a tanulástámogatás megvalósítására.**

Az alprogram célja művészeteket célként/eszközként használó tanórák, szabadidős foglalkozások biztosítása a tanulók számára.

Indirekt célok:

- ✓ Személyiség- és társas készségek fejlesztése a művészeti tevékenység révén.
- ✓ Tanulási motiváció, tanulás iránti attitűd alakítása.
- ✓ Indirekt (kognitív képességeket célzó) tanulásfejlesztés művészeti keretek között.
- ✓ Tanulásfejlesztés a művészetek révén.
- ✓ (Inter)diszciplináris ismeretátadás művészeteken alapuló, résztvevő központú gyakorlatokon keresztül.
- ✓ Pályaorientáció: művészpályára irányítás, illetve pályaorientáció művészetek révén.
- ✓ A művészeti tevékenységbe ágyazott fejlesztés keretében lehetőség van a tanuló **egyéni sajtságaihoz alkalmazkodó, esélyegyenlőséget biztosító pedagógiai módszerek alkalmazására**, ezáltal az adaptivitás biztosítására.

Az alprogram tartalma:

A művészeti tantárgyak és a mozgásra irányuló testnevelés tantárgy a készségtárgyak körébe sorolhatók, s ez arra is lehetőséget ad, hogy hasonló tartalmi elemek szerint épüljenek fel alprogramjaik is.

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató módszerek és kereszttantervi tartalmak megvalósításának támogatása a művészeti nevelést szolgáló tanórai környezetben, a differenciálásra épülve.

Művészetekre épülő tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő integrálása osztálytermi környezetben.

Önkéntességre és befogadásra épülő informális és nonformális tanulás művészet-alapú támogatása iskolai környezetben.

9.3.1.4 A logikaalapú alprogram (LA)

A Logikaalapú alprogram a tanulók gondolkodásának fejlesztését támogató módszerek és stratégiák megismertetésével szeretné növelni a pedagógusok módszertani repertoárját az iskolai élet területein.

Az alprogram feladata megismertetni a pedagógusokat olyan logikai alapú játékokkal, (legyen az sakk, táblás, papír-ceruza, szituációs és egyéb játék), melyeket a pedagógus fel tud használni mind az általános képességfejlesztéshez, mind a közismereti tantárgyi órákhoz.

Az alprogram keretén belül olyan szemléletváltás elindítását célozzuk meg, amelynek segítségével a tanítási és a tanulási folyamat egyaránt élményszerűvé, motiválóvá és egyben fejlesztő hatásúvá tehető.

Az alprogram célja, a gyerekek egyik legfőbb tevékenységére, a játékra és a játékosságra építve, hogy a gyerekek a tanulást ne érezzék fájdalmas, fáradságos folyamatnak.

A tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás – ezzel a tanulók motivációja növelhető.

Az oktatásban a különböző logikai játékok és technikák alkalmazása nem öncélúan történik, hanem a tanterv és a tananyag megfelelő részébe való integrálással, szorosan kapcsolódva a megtanulandókhoz és a tanulók életkori sajátosságaihoz.

A játék lehetőséget nyújt a differenciálásra, és a gondolkodási képességeken túl a szociális képességek fejlődése is várható.

Az alprogram tartalma

- ✓ A problémamegoldó gondolkodás fejlesztési lehetőségei a gyakorlatban – stratégiák és algoritmusok.
- ✓ A vizualitás szerepe a gondolkodás fejlesztésében.
- ✓ Játék alapú megközelítések.
- ✓ Térszemlélet, sík- és térbeli tájékozódási képesség fejlesztése.
- ✓ Dienes játékok és a matematikai gondolkodás fejlesztése.
- ✓ Sakk játék alapjainak elsajátítása és beépítése az iskolai tanulásba.
- ✓ Táblás játékok, társasjátékok, papír-ceruza játékok alkalmazása.
- ✓ Játékstrukturált megközelítések:
 - Kártyajátékok – lapot kérünk!, logiccards, set, stb.
 - Logikai játékok, logisztika
 - Barkochba és egyéb csoportos szituációs játékok
 - Kreativitást és reflektivitást fejlesztő játékok

9.3.1.5 A digitális alapú alprogram (DA)

A Digitális alapú alprogram az IKT-műveltség elemeit keresztntantervi, transzverzális megközelítésben értelmezi, és a digitális pedagógiai kultúra komplex, intézményi szintű fejlesztését tekinti feladatának.

Az IKT-műveltség tekintetében a technológiai, a kognitív és a szociális aspektust tekintjük irányadónak.

Az alprogram kidolgozásával a pedagógusok módszertani kultúraváltását segítjük elő, olyan korszerű digitális megoldásokkal, melyek hozzájárulnak az elektronikus tanulási környezet kialakításához, felgyorsítva az intézmények digitális átállását, mely lehetővé teszi, hogy a digitális eszközök alkalmazásával a tanulás élményszerűvé váljon.

Az **alprogram célja**, hogy kialakítsa a pedagógusokban az oktatásba integrált IT-eszközöket értő és kritikus módon alkalmazó „digitális állampolgár” habitust, melynek révén az összetett problémák megoldása a technológia segítségét is igénybe veszi.

Szeretnénk elérni azt is, hogy a tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás a digitális alkalmazások használatával, ezzel növelve a tanulók motivációját, kognitív képességeik színvonalát, tanulás módszertani repertoárjukat, pályaorientáció szempontjából releváns

ismereteiket, (inter)diszciplináris ismereteik körét, és mindent egybevetve: a tanulók személyiségformálásához is hozzájáruljon.

Az alprogram tartalma

Az alprogram az alábbi tartalmi pontokból építkezik:

- ✓ Játékalapú megközelítések
- ✓ Technológiai műveltség, felelősségteljes eszközhasználat
- ✓ IKT-műveltség
- ✓ Hálózati részvétel és együttműködés, problémamegoldás, kommunikáció és eszközhasználat
- ✓ Digitális írástudás
- ✓ IKT alapú óratervezés
- ✓ Személyes tanulási környezet menedzselése

9.3.2 Komplex óra

Komplex órák bevezetése – a program komplexitását a kognitív, affektív, szociális képességek együttes fejlesztése jelenti. A kötelező és szabadon tervezhető tanórákat fedi le, amelyekben a tudástartalom (a tananyag kereszttantervi része) kb. 30%-át hordozzák. A „Komplex órák” tekintetében a tudástartalmak kereszttantervi kapcsolatai mellett a DFHT tanítási-tanulási stratégia, valamint az alprogrami kapcsolódások jelennek meg. Ez utóbbi órák esetében a tantárgyakon átívelő transzverzális készségek fejlesztése is megvalósítható.

Tartalmi fejlesztési pontok:

- ✓ legalább 1 alprogrami (max. 3 alprogrami) kapcsolat megjelenik benne
- ✓ kapcsolódik az adott tantárgy adott évfolyamának tanmenetéhez, és a tanítói/tanári kézikönyvben megjelenített órához
- ✓ minden alprogram (törekedve arra, hogy) egyenlő aránnyal (kb. 20%) jelenik meg (össz. komplex óraszám)

9.3.3 Ráhangolódás

A ráhangolódás biztosítja, hogy a tanulók lelkesen, motiváltan kezdjék el a napot az iskolában, és érzelmi biztonságban érezzék magukat az osztályközösségben. Heti 1 alkalommal javasolja a Komplex Alapprogram 20-25 perces foglalkozás keretén belül. A

tanulási környezetet célszerű átalakítani úgy, hogy a tanulók körben ülhessenek székeken vagy szőnyegen, így megkönnyítve a kommunikáció feltételeit.

A **foglalkozás felépítése** ajánlottan a következő:

- ✓ Üdvözlés
- ✓ Beszélgetés
- ✓ Közös tevékenység/játék
- ✓ Zárás

A Ráhangolódás megvalósítását javasoljuk a nap elején, javasolt időtartama 20-25 perc, helye a nap kezdésekor vagy osztályfőnöki óra keretében vagy a délutáni foglalkozások elején. Témái megválasztásában segít a Tanítói kézikönyv.

9.3.4 „Te órád”

„Te órád” - a diák érdeklődéséhez, igényéhez, saját választásához igazítható, amely órákon az osztálykeret nem feltétlenül kell, hogy érvényesüljön. Az óra kiválasztását a pedagógus segíti.

9.3.4.1 Házi feladata

Házi feladat: sem írásbeli, sem szóbeli házi feladatot nem ad a pedagógus a tanulóknak. Ez nem azt jelenti, hogy elmaradhat a szükséges gyakorlás és rögzítés, hanem azt, hogy a pedagógusnak az iskolai tanórákon kell a tanulókkal ezeket a feladatokat elvégezni. Úgy kell a mindennapokban terveznie és megvalósítania az óráit, hogy legyen elegendő idő a szükséges gyakorlásra és az új ismeretek rögzítésére az órák keretén belül. A pedagógusnak módosítania kell tervezési szokásain: legyen a tanórákon annyi gyakorlás és ismétlés, hogy ne legyen szükség otthoni tanulásra.

9.3.4.2 Értékelés

Az értékelés az iskola nevelőtestülete által elfogadott értékelési rendszer szerint folyik. Nincs ötös fokozatú skálán történő értékelés a reggeli ráhangolódáson, a délutáni alprogrami foglalkozásokon, illetve azokon az órákon, amelyeken a DFHT módszert használják a pedagógusok.

A Komplex Alapprogram értékelési rendszerében egyaránt jelen van

1. a helyzetfeltáró (diagnosztikus értékelés)
2. a minősítő (szummatív értékelés)
3. a fejlesztő (formatív értékelés).

Fontos szerepe van a **helyzetfeltáró (diagnosztikus) értékelésnek**. Ennek eredménye feltárja a pedagógus előtt a tanuló előzetes tudását, amire építheti további munkáját. Ez határozza meg az oktatási tartalmat és a módszereket. A diagnosztikus értékelést nem csak a **tanév elején** javasoljuk, ajánlott a **tanév közben** is felmérni, mennyit fejlődött a tanuló tudása. A tanév közben végzett diagnosztikus értékelés eredménye alapján a pedagógus dönthet arról, hogy változtat-e tanítási stratégiáján. A **tanév végi** diagnosztikus értékelésnél a pedagógus arról kap visszajelzést, milyen szinten sikerült a tananyagot megtanítani, a tanuló pedig arról, hogy mennyire sajátította el a követelményeket.

A **minősítő (szummatív) értékelés** egy tanulási szakasz lezárásakor, például egy témazáró dolgozat írásakor jelenik meg. Azt minősíti, hogy a tanuló mennyire sajátította el a tananyagot. A minősítő értékelés igen gyakori a hazai iskolákban.

A **Komplex Alapprogramban kiemelt szerepe van a személyre szabott, differenciált, fejlesztő (formatív) értékelésnek**. Ennek célja **nem a minősítés, hanem a tanulás támogatása**. A pedagógus, miután felmérte a tanuló tudását, és segített a tanulónak a tanulási cél kitűzésében, támpontokat ad a megteendő lépésekről. Majd nyomon követi a tanuló egyéni haladását, és személyre szabottan segíti a tanulási folyamatot. A fejlesztő értékelés alkalmazásánál a pedagógus a **gyermek önmagához mért fejlődését veszi figyelembe**. Folyamatos visszajelzést ad a tanulónak erősségeiről és hiányosságairól, megbeszéli vele a tanulási célokat, az értékelési szempontokat, a teendőket, és a teendők határidejét. A tanuló egyéni haladásáról és erőfeszítéseiről visszajelzést ad. A pedagógus visszajelzésének mindenképpen tartalmaznia kell a tanuló részéről sikeresen megoldott problémákat, a további fejlesztést igénylő területeket és a teendőket.

Az értékelésnek fontos része legyen

- ✓ az önértékelés
- ✓ a társak értékelése.

Legyen szubjektív, kvalitatív és szöveges.

Figyelembe kell venni az eltérő kiindulási nyelvi szinteket.

9.4 A pedagógusok helyi intézményi feladatainak áttekintése, illesztése a Komplex Alapprogramhoz

A pedagógusok feladata kiegészül a DFHT órák megszervezésével, a kapcsolódó dokumentumok (óraillusztrációk) elkészítésével.

A választott alprogramokhoz kapcsolódó foglalkozások megszervezése, megtartása, foglalkozás illusztrációk készítése.

Az elkészült óraillusztrációk, foglalkozás illusztrációk, tapasztalatok megosztása a kollégákkal.

Programhoz kapcsolódó további oktatási segédanyagok, szemléltető és mérőeszközök kidolgozása, közreadása.

Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.

9.4.1 A szülők és a tanulók tájékoztatása

A szülőket és a tanulókat a programról, annak tartalmáról, megvalósításáról iskola életéről, az iskola vezetője, és az osztályfőnökök tájékoztatják szóban és írásbeli tájékoztató füzet segítségével.

9.4.2 Az iskolában folyó munka időkerete

A Komplex Alapprogram a tanulók kötelező óraszámának a meghatározása tekintetében nem tér el a törvényben szabályozottaktól. Az iskolában folyó munka továbbra is két markánsan elkülönülő egységre oszlik:

a) a délelőtti időkeretben megvalósuló tanórák során

- ✓ kötelező és szabadon tervezhető, nagyobb részben délelőtt szervezett foglalkozásokra, amelynek 80%-át a Komplex Alapprogram a pedagógusok módszerbeli gazdagságát tekintve nem szabályozza. A tanítási órák 20%-ában ellenben kívánatos a Komplex Alapprogram tanítási-tanulási stratégiájának, a DFHT tanítási-tanulási stratégiának az alkalmazása (differenciált egyéni munka, a rétegmunka, a pármunka, a kooperatív módszerek, a csoportmunka, a drámajáték és a projektmunka).
- ✓ A kötelező és szabadon választható időkeret része a „Komplex órák”, a kereszttantervi tartalmak kb. 30%-ának feldolgozása történik ilyen módon.

b) a délutáni időkeretben megvalósuló tanórák során

- ✓ a Komplex Alapprogram által innovált alprogrami foglalkozások a délutáni időszakra húzódnak;
- ✓ zajlik a „Te órád”.

9.4.3 Jelölések az E-Kréta rendszerben

A KRÉTA e-naplóban a Komplex Alapprogram speciális jelölései:

DFHT

DFHT-KIP

Komplex óra

Testnevelés alapú alprogram

Életgyakorlatalapú alprogram

Digitális alapú alprogram

Művészetalapú alprogram

Te órád

Ráhangelődés